

Latvijas Nacionālais
arhīvs

2021. GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS

Rīga 2022

Saturs

Priekšvārds.....	2
1.1. Latvijas Nacionālā arhīva juridiskais statuss.....	4
1.2. Latvijas Nacionālā arhīva darbības mērķis un funkcijas	5
1.3. Ārējo normatīvo aktu izstrāde	6
2. Finanšu resursi	8
3. Latvijas Nacionālā arhīva darbības rezultāti un sniegtie publiskie pakalpojumi.....	10
3.1. Institūciju dokumentu un arhīvu pārvaldības uzraudzība un kontrole.....	11
3.2. Dokumentu pieejamība	14
3.3. Lasītavu pakalpojumi.....	15
3.4. Pieprasījumu izpilde	16
3.5. Dokumentu saglabāšana	17
3.6. Projekti.....	18
3.7. Dokumentu popularizēšana un komunikācija ar sabiedrību.....	20
3.8. Dalība zinātniskajās konferencēs.....	25
3.9. Sadarbība ar nevalstisko sektoru	26
4. Starptautiskā sadarbība	28
5. Personāls	30
6. Latvijas Nacionālā arhīva darbības prioritātes 2022. gadam.....	33

Priekšvārds

2021. gads bija pilns jaunu izaicinājumu un iespēju. Neraugoties uz Covid-19 pandēmijas ietekmi uz mūsu ikdienas darbu, esam daudz veikuši pakalpojumu uzlabošanā, sākuši digitālo transformāciju, atjaunojuši darbstacijas un sākuši izmantot MS Office365 programmatūras sniegtās iespējas, palīdzējuši pašvaldībām administratīvi teritoriālās reformas laikā ar to lietvedības un arhīva dokumentu sakārtošanu, piedalījušies dažādos projektos, mācījušies paši un mācījuši citus.

2021. gadā UNESCO programmas “Pasaules atmiņa” Latvijas nacionālajā reģistrā iekļauti 1603.–1890. gada Rīgas rātes protokoli. Tas

nebūtu iespējams bez mūsu darbiniekiem, tādēļ daudz uzmanības esam veltījuši, lai uzlabotu viņu zināšanas un prasmes, kā arī labbūtību darbā.

Domājot par LNA attīstības stratēģiju nākamajam plānošanas periodam, galvenais uzsvars tiks uz digitālo transformāciju un ar to saistītajām iespējām nacionālā dokumentārā mantojuma saglabāšanā un klientu apkalpošanas nepārtrauktā uzlabošanā.

Diemžēl Krievijas Federācijas iebrukums Ukrainā 2022. gada 24. februārī ir radījis jaunus izaicinājumus – izaicina mūsu gatavību reaģēt ārkārtas situācijās, palīdzēt un atbalstīt kolēģus kara apstākļos, dot skaidrojošus vēstures faktus un sniegt savu artavu patriotisma audzināšanā un medijpratības veicināšanā!

Latvijas Nacionālā arhīva direktore
Māra Sprūdža

PAMATINFORMĀCIJA

1.1. Latvijas Nacionālā arhīva juridiskais statuss

Latvijas Nacionālais arhīvs (turpmāk LNA vai Arhīvs) ir kultūras ministra pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas īsteno valsts politiku dokumentu un arhīvu pārvaldības jomā. Arhīva darbības pamatā ir Arhīvu likums (stājies spēkā 2011. gada 1. janvārī), kas nosaka nacionālā dokumentārā mantojuma uzkrāšanas, saglabāšanas, pieejamības un pārvaldības pamatprincipus.

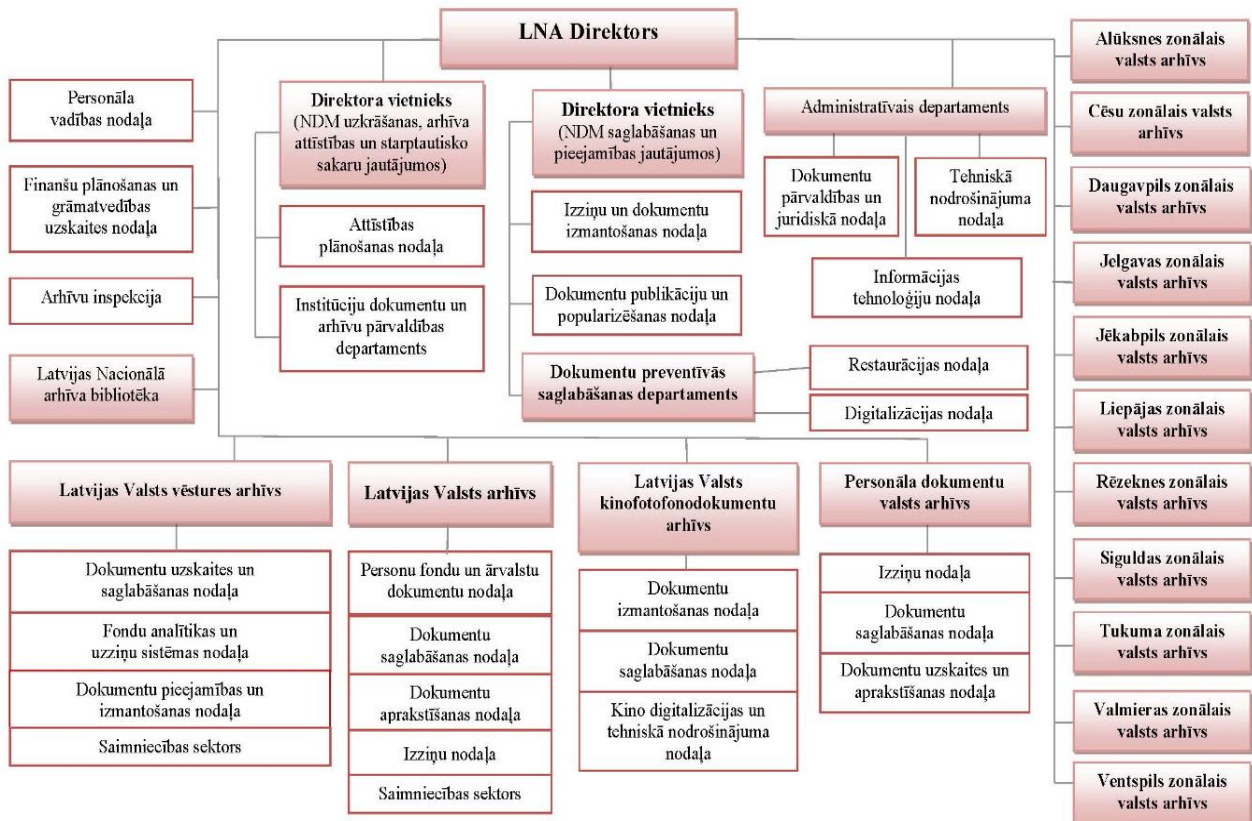
LNA izveidots 2011. gada 1. janvārī, pamatojoties uz 2010. gada 7. decembra Ministru kabineta (turpmāk MK) rīkojumu "Par valsts arhīvu sistēmas iestāžu reorganizāciju".

LNA sastāvā ir funkcionālas un teritoriālas struktūrvienības, kuru darbība aptver visu Latvijas teritoriju. 2010. gada 29. decembrī LNA reģistrēts nodokļu maksātāju reģistrā. 2011. gada janvārī Valsts ieņēmumu dienestā reģistrētas arī teritoriālās struktūrvienības. LNA kompetence noteikta ar 2010. gada 28. decembra MK noteikumiem Nr. 1234 "Latvijas Nacionālā arhīva nolikums". LNA struktūru nosaka kultūras ministra 2011. gada 29. jūnijā saskaņotais Latvijas Nacionālā arhīva reglaments 2011. gada 29. jūnija redakcijā.

2021. gadā sākta funkcionālo un teritoriālo struktūrvienību reforma, kuras ietvaros:

- janvārī – Latvijas Valsts kinofotofonodokumentu arhīvā (turpmāk LVKFFDA) izveidota Kino digitalizācijas un tehniskā nodrošinājuma nodaļa;
- 2. februārī – Dokumentu preventīvās saglabāšanas departamentā, aktualizējot tai noteiktās funkcijas, izveidota Digitalizācijas nodaļa;
- 3. jūnijā – Personāla dokumentu valsts arhīvā likvidēts Saimniecības sektors, paplašinot funkcijas Dokumentu saglabāšanas nodaļai;
- 1. augustā izveidots Administratīvais departaments, reorganizējot un apvienojot Tehniskā nodrošinājuma nodaļas funkcijas, LNA jurista un dokumentu pārvaldības nodrošināmai – Attīstības plānošanas nodaļas vecākā referenta amatu. No 1. augusta Administratīvā departamenta sastāvā darbojas Dokumentu pārvaldības un juridiskā nodaļa un Tehniskā nodrošinājuma nodaļa. 23. novembrī departamentam pievienota Informāciju tehnoloģiju nodaļa;
- 5. septembrī administrācijā izveidota no Latvijas Valsts vēstures arhīva (turpmāk LVVA) pārceltā Dokumentu publikāciju un popularizēšanas nodaļa, tādējādi centralizējot šo funkciju;
- 31. decembrī likvidētas šādas LNA struktūrvienības: Jelgavas zonālais valsts arhīvs (turpmāk ZVA) un Tukuma ZVA, lai uz to bāzes no 2022. gada 1. janvāra, saglabājot arhīvu faktiskās adreses Tukumā un Jelgavā, izveidotu Zemgales reģionālo valsts arhīvu. Nākotnē, apvienojot zonālos arhīvus, plānots izveidot arī citus reģionālos arhīvus.

LATVIJAS NACIONĀLĀ ARHĪVA STRUKTŪRA

1. attēls

1.2. Latvijas Nacionālā arhīva darbības mērķis un funkcijas

LNA darbības virsmērķis ir sekmēt sabiedrības dzīves kvalitātes uzlabošanu, valsts un pašvaldību institūciju operatīvu darbību, uz zināšanām balstītu industriju attīstību, mērķtiecīgi uzkrājot un saglabājot nacionālo dokumentāro mantojumu (turpmāk NDM) un nodrošinot tā pieejamību un izmantošanu visas sabiedrības interesēs.

LNA funkcijas:

1. Uzkrāt Latvijā un ārpus Latvijas radītus dokumentus ar arhīvisku vērtību.
2. Nodrošināt LNA glabāto dokumentu pieejamību, veicot to izvērtēšanu, aprakstīšanu un uzziņu sistēmu veidošanu.
3. Pieņemt glabāšanā un saglabāt LNA uzkrātos dokumentus ar arhīvisku vērtību, veidot nodrošinājuma kopiju un izmantošanas kopiju fondu.
4. Nodrošināt arhīva dokumentu pieejamību un izmantošanu, popularizēšanu un sabiedrības informēšanu, izsniegt arhīva izziņas, apliecinātas dokumentu kopijas, izrakstus un norakstus.
5. Izvērtēt dokumentus Arhīvu likumā noteiktajā kārtībā.
6. Uzraudzīt dokumentu pārvaldības kārtības ievērošanu institūcijās un – Arhīvu likumā noteiktajos gadījumos – akreditētos privātos arhīvos, sniedzot konsultācijas dokumentu un arhīvu pārvaldības jautājumos.
7. Veikt pārbaudes institūcijās dokumentu un arhīvu pārvaldības jomā un – Arhīvu likumā noteiktajos gadījumos – akreditētos privātos arhīvos dokumentu pārvaldības un NDM saglabāšanas, pieejamības un izmantošanas jautājumos, izskatīt administratīvo pārkāpumu lietas un uzlikt administratīvos sodus.
8. Akreditēt privātos arhīvus.
9. Veikt pētījumus un metodisko darbu dokumentu un arhīvu pārvaldības jomā.

10. Izsniegt rakstveida licences to LNA uzkrāto dokumentu izmantošanai, kuru autortiesības vai blakustiesības pieder valstij.
11. Izveidot un uzturēt nepieciešamās informācijas sistēmas LNA funkciju veikšanai.

LNA galvenie uzdevumi 2021. gadam bija šādi:

- sekmēt LNA nacionālā dokumentārā mantojuma pieejamību digitālajā vidē;
- mūsdienīgot LNA komunikāciju ar sabiedrību un darbību dokumentu popularizēšanas jomā;
- nodrošināt atbalstu pašvaldībām pašvaldību reformas procesā;
- efektīvizēt procesus LNA darbā;
- nodrošināt lietotājiem un efektīvu pakalpojumu sniegšanu;
- uzlabot klientu apkalpošanas kvalitāti LNA (ar iekšējiem un ārējiem klientiem);
- stiprināt profesionālu, atbildīgu un saliedētu komandu.

1.3. Ārējo normatīvo aktu izstrāde

2021. gadā sākts darbs pie Kultūrpolitikas pamatnostādņu (2021.–2027. gadam) Arhīvu sadaļas un LNA darbības stratēģijas 2022.–2025. gadam projekta izstrādes.

2021. gada 25. februārī MK pieņemti un 2021. gada 4. martā stājās spēkā MK noteikumi Nr. 133 “Grozījumi Ministru kabineta 2018. gada 13. novembra noteikumos Nr. 690 “Noteikumi par personas darba vai dienesta gaitu un izglītību apliecinājošiem dokumentiem, kuriem ir arhīviskā vērtība, un to glabāšanas termiņiem””. Grozījumi mainīja tādu dokumentu kā darba un uzņēmumu līgumu, darbinieku sarakstu, amata un darbu aprakstu glabāšanu no 75 gadiem uz 90 gadiem kopš tajā minēto personu dzimšanas.

2021. gada 1. maijā stājās spēkā LNA izstrādātais likumprojekts “Grozījumi Arhīvu likumā”. Atbilstoši jaunajam regulējumam turpmāk ar LNA institūcijām jāsaņem tikai arhīviski vērtīgo dokumentu veidi un glabāšanas termiņi. Ar grozījumiem precizēts termins “depozitārā glabāšana”, paredzot Arhīvam tiesības saskaņā ar noslēgtā līguma nosacījumiem pieņemt depozitārajā glabāšanā institūciju dokumentus. Nostiprinātas LNA pirkuma tiesības iegādāties privātpersonas dokumentus ar arhīvisku vērtību vai bez maksas izgatavot atsavināmo dokumentu kopijas. Institūcijas funkciju un uzdevumu pildīšanai ilgāk par 15 gadiem pēc to radīšanas/saņemšanas nepieciešamo dokumentu un ilgāk par 5 gadiem pēc to radīšanas/saņemšanas nepieciešamo elektronisko, audiovizuālo, kinematogrāfisko dokumentu, fotogrāfiju un skaņu ierakstu nodošanas pastāvīgā valsts glabāšanā termiņu var pagarināt uz laiku līdz 5 gadiem, bet ne vairāk kā divas reizes, īpašos apstākļos – vēl uz laiku līdz 10 gadiem.

Arhīvu likums papildināts ar jaunu 13.1 pantu, nosakot datu subjektu tiesības iesniegt paziņojumus par neprecīzu vai nepilnīgu personas datu papildināšanu.

Arhīvu likuma 17.¹ panta trešā daļa papildināta ar deleģējumu MK noteikt Vienotās valsts arhīvu informācijas sistēmas (turpmāk VVAIS) datu ievades un aktualizācijas, kā arī sistēmas pieejamības un izmantošanas kārtību institūcijām.

Pārejas noteikumi papildināti ar deleģējumu MK izdarīt grozījumus virknē arhīvu pārvaldību un darbību regulējušajos Ministru kabineta noteikumos.

Pārskata periodā turpināts darbs 2019. gadā izveidotajā LNA darba grupā grozījumu izstrādei uz Arhīvu likuma pamata izdotajos MK noteikumos, un Arhīvs ir izstrādājis grozījumu projektus grozījumiem MK 2011. gada 17. maija noteikumos Nr. 374 “Noteikumi par dokumenta izslēgšanu no nacionālā dokumentārā mantojuma” (21-TA-1459), MK 2012. gada 6. novembra noteikumos Nr. 747 “Latvijas Nacionālā arhīva darbības noteikumi” (21-TA-1416) un MK 2012. gada 6. novembra noteikumos Nr. 750 “Nacionālā dokumentārā mantojuma reģistra noteikumi” (21-TA-1444). Minētajiem MK noteikumu grozījumu projektiem veikta publiskā apspriešana un sākts saskaņošanas process ar ministrijām.

Pārskata periodā LNA turpinājis darbu ar tiesiskā regulējuma izstrādi grozījumiem MK 2012. gada 6. novembra noteikumos Nr. 748 “Dokumentu un arhīvu pārvaldības noteikumi” un 2011. gada 3. maija MK noteikumos Nr. 337 “Privātu arhīvu akreditācijas kārtība”.

LNA sniedzis priekšlikumus grozījumiem, kas 2021. gadā izdarīti MK 2020. gada 9. jūnija noteikumos Nr. 360 “Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai”, kultūrvietas termina precizēšanai, iekļaujot termina skaidrojumā arhīvus.

LNA sniedzis atzinumus par šādiem citu institūciju sagatavotajiem normatīvajiem aktiem:

- par likumprojektu “Grozījumi Sodu reģistra likumā” (VSS-52);
- MK noteikumu projektu “Grozījumi Ministru kabineta 2014. gada 23. septembra noteikumos Nr. 563 “Noteikumi par ziņu sniegšanu un saņemšanu no Sodu reģistra, valsts nodevas apmēru un izziņas noformēšanas prasībām”” (21-TA-86);
- Kultūras ministrijas izstrādāto pamatnostādņu projektu “Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2021.–2027. gadam” (21-TA-937).

Arhīvs piedalījās Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Metodikas 2021. gada jaunveidojamo novadu pašvaldību darbības uzsākšanai. Metodikas 23. sadaļā “Darbs ar arhīviem” tika iekļauti Arhīva ieteikumi jaunajām novada domēm par dokumentu nodošanas un pieņemšanas kārtību, arhivēšanu un elektronisko dokumentu nodošanu Arhīvam.

Kopumā 2021. gadā ārkārtējās situācijas laikā Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai LNA ir pieņēmis piecus rīkojumus par arhīva darbības organizēšanu, pasākumiem, sniedzot klātienē pakalpojumus arhīvā, un prasībām arhīva personāla klātienē darbam. Minētos rīkojumus Arhīvs ir grozījis un papildinājis deviņas reizes.

FINANŠU RESURSI

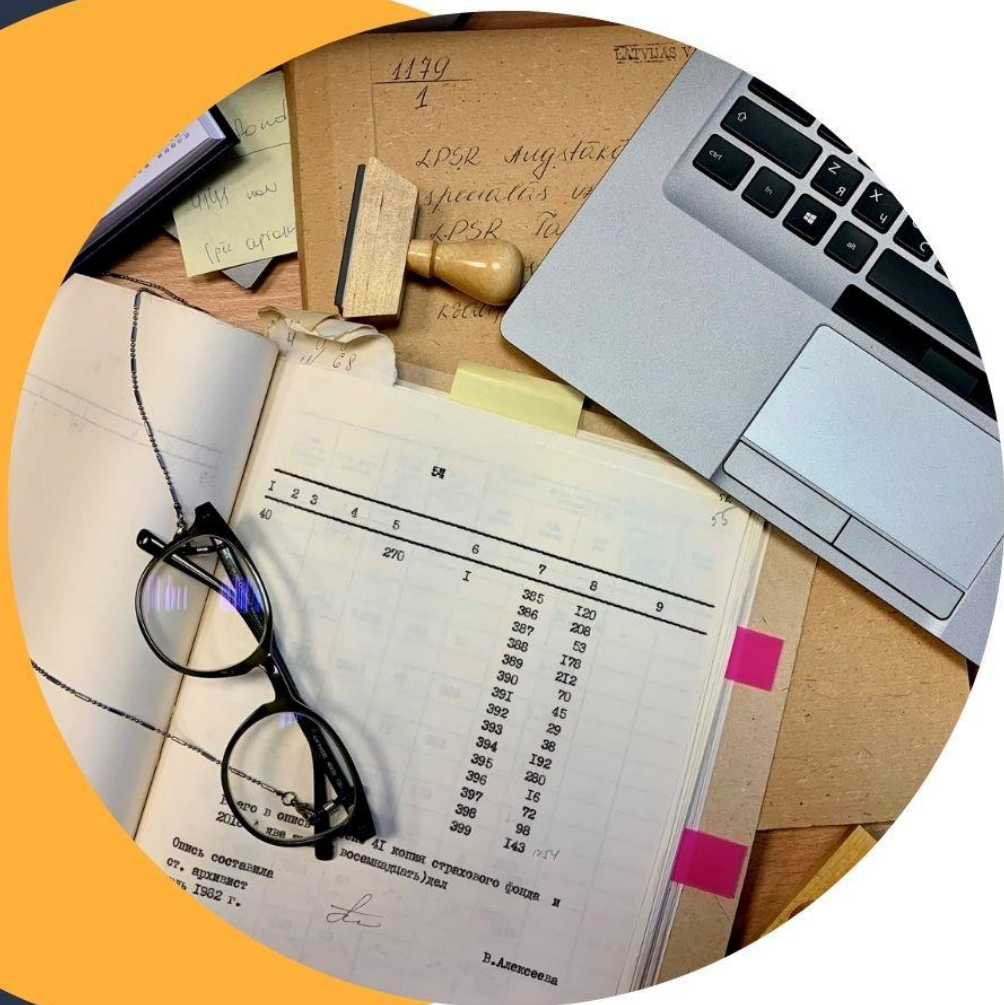
Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, EUR

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (2020. g. faktiskā izpilde)	2021. gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	9 354 640	9 309 352	9 141 026
1.1.	dotācijas	8 880 735	8 734 257	8 702 275
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	468 567	561 635	421 628
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	0	0	0
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	0	0	3234
1.5.	valsts budžeta transferti	5338	13 460	13 575
1.6.	kapitālo ieguldījumu atlīdzināšana	0	0	0
2.	Izdevumi (kopā)	8 476 520	9 445 827	9 114 103
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	8 342 784	9 118 134	8 932 053
2.1.1.	kārtējie izdevumi	8 342 784	9 118 134	8 932 053
2.1.2.	procentu izdevumi	0	0	0
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	0	0	0
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	0	0	0
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	65	0	429
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	133 671	327 693	181 621

1. tabula

LNA valsts pamatbudžeta izdevumi 2021. gadā saskaņā ar naudas plūsmas principu (budžeta izpilde) bija 9 339 049 EUR, kas salīdzinājumā ar 2020. gadu ir samazinājušies par 13 005 EUR jeb 0,14 procentiem. Samazinājums saistīts ar to, ka 2021. gadā pabeigta Eiropas Reģionālā attīstības fonda (turpmāk ERAF) projekta “Kultūras mantojuma satura digitalizācija” 1. kārtas īstenošana, samazinājās digitalizācijas izdevumi precēs un pakalpojumos, pamatbudžeta programmā 21.00.00 “Kultūras mantojums” prioritārā pasākuma ietvaros “LPSR VDK dokumentu digitalizācija” vairs netika papildus nodrošinātas septiņas amata vietas un izmaksāta tām atlīdzība.

LATVIJAS NACIONĀLĀ ARHĪVA DARBĪBAS REZULTĀTI UN SNIEGTIE PUBLISKIE PAKALPOJUMI

LNA darbības rezultāti un to rezultatīvie rādītāji

Politikas rezultāti	Rādītāji	Izpilde
Apmierināta sabiedrības prasība pēc kvalitatīviem valsts arhīvu pakalpojumiem un to pieejamība sabiedrībai	Sabiedrības apmierinātības līmenis ar LNA sniegtajiem pakalpojumiem	93 %
	Apmeklējumu skaits (<i>lasītavās un klientu apkalpošana klātienē</i>)	8324
	Izmantoto glabājamo vienību skaits	34,4 tūkst.
Darbības rezultāti		
Sabiedrībai pieejamais kultūras mantojums	LNA glabājamo vienību (turpmāk gl. v.) skaita pieaugums	262 tūkst.
	LNA uzraudzībā esošo institūciju skaits	3,6 tūkst.
	Restaurēto kultūras mantojuma vienību skaits LNA	3,508 tūkst.
	Izsniegto izziņu skaits	15,7 tūkst.

2. tabula

3.1. Institūciju dokumentu un arhīvu pārvaldības uzraudzība un kontrole

2021. gadā Latvijas Nacionālā arhīva uzraudzībā bija 3,6 tūkst. valsts institūciju ar to teritoriālajām struktūrvienībām, pašvaldību ar to institūcijām, kapitālsabiedrību un nevalstisko (sadarbības) institūciju.

Ņemot vērā Covid-19 infekcijas izplatību, LNA bija spiests mainīt ierasto klātienē saziņu ar institūcijām, un 2021. gadā saziņa pamatā notika attālināti ar tālruna, e-pasta starpniecību un Zoom vai Microsoft Teams video konferenču platformās. Tāpat kā iepriekšējā gadā, arī 2021. gadā sniegti 11 tūkst. konsultāciju – metodiskā un praktiskā palīdzība par dokumentu saglabāšanas un aprakstīšanas jautājumiem, par lietu nomenklatūru sastādīšanu un dokumentu izvērtēšanu

2021. gadā bija plānots novadīt 12 seminārus klātienē par aktuāliem jautājumiem institūciju dokumentu un arhīvu pārvaldībā. Tomēr, ņemot vērā sarežģīto epidemioloģisko situāciju valstī, MK 2020. gada 9. jūnija noteikumos Nr. 360 “Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai” un MK 2021. gada 28. septembra noteikumos Nr. 662 “Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai” noteikto, organizēti tikai trīs semināri.

Institūciju dokumentu un arhīvu pārvaldības uzraudzības darbu joprojām ietekmēja reformas valsts pārvaldē, institūciju reorganizēšana, likvidācija, apvienošana, kā rezultātā mainījās arhīva uzraugāmo institūciju skaits. No kopējā institūciju un profesionālo darbību veicošo fizisko personu skaita, kas dokumentus nodevušas pastāvīgā valsts glabāšanā LNA, 47 % bija likvidētās vai reorganizētās valsts un pašvaldību institūcijas un likvidētie privāto tiesību subjekti.

Dokumentu pieņemšana valsts glabāšanā

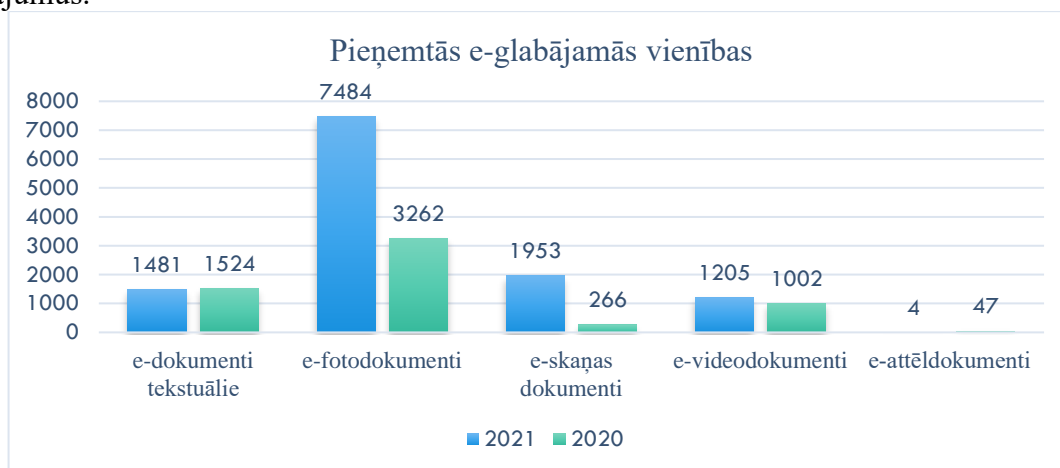
LNA 2021. gadā atbilstoši dokumentu uzkrāšanas plānam arhīva glabāšanā pieņēma:

- līdz 2006. gadam radītās pastāvīgi glabājamās lietas no institūcijām, kurās LNA uzrauga dokumentu pārvaldības kārtības ievērošanu;
- likvidēto privāto tiesību juridisko personu pastāvīgi un ilgstoši glabājamās lietas (par

maksu);

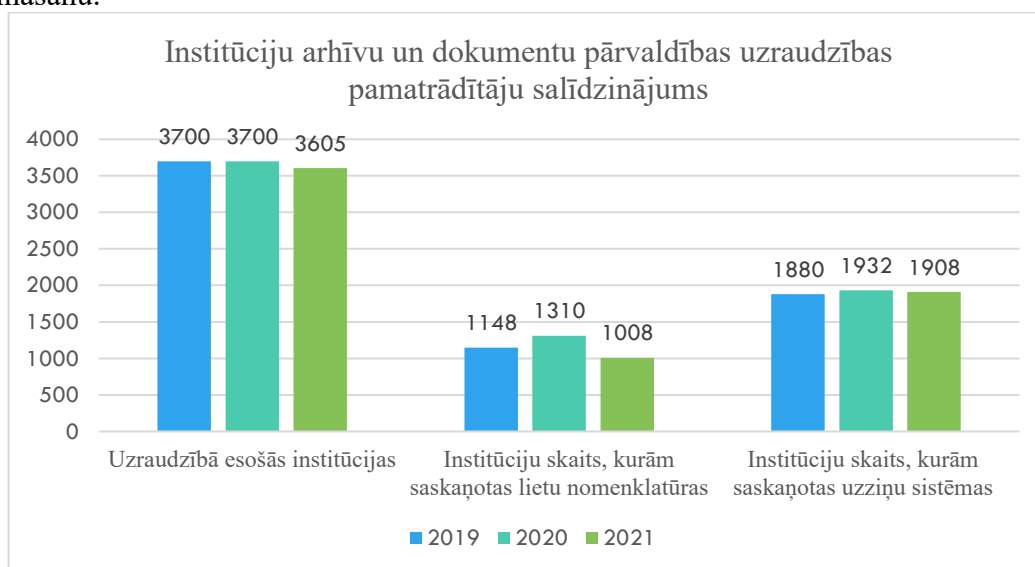
- reorganizēto iestāžu līdz 2019. gadam radītos dokumentus.

Pastāvīgā valsts glabāšanā LNA ir pieņemti teksta dokumenti, kā arī audiovizuālie, foto un skaņas dokumenti dažādās vidēs un nesējos. Palielinājusies elektronisko dokumentu pieņemšana valsts glabāšanā un institūciju skaits, kas nodod elektroniskos dokumentus. 2021. gadā tika pieņemti 12,1 tūkst. e-glabājamo vienību no 67 iestādēm. Ir vērojams kopējais nodoto elektronisko dokumentu pieaugums, ko lielākoties veido fotodokumenti, ne tekstuālie e-dokumenti. Tas skaidrojams ar LNA plānoto elektronisko dokumentu pieņemšanas risinājuma modernizāciju, ieviešot jaunākas paaudzes PRESERVICA, kas ļaus optimizēt e-dokumentu pieņemšanu un mazināt administratīvo slogu, kas veidojas, izmantojot novecojušus risinājumus.

2. attēls

2021. gadā aktīvi noritēja darbs ar institūcijām dokumentu un arhīvu pārvaldības jautājumos. Institūcijas, lai saskaņotu dokumentu klasifikācijas shēmu un dokumentu glabāšanas termiņus Latvijas Nacionālajam arhīvam iesniedz saskaņošanai lietu nomenklatūru reizi trijos gados. 2021. gadā kopumā saskaņotas 1008 institūciju (28 % no uzskaitē esošajām) lietu nomenklatūras. Pārskata periodā Arhīvs saskaņojis 1908 institūciju (53 % no uzskaitē esošajām) uzziņu sistēmas, akceptēti 1438 institūciju (40 % no uzskaitē esošajām) 2039 akti par 1 497 022 glabājamo vienību un 89 211 ierakstu, kam beidzies glabāšanas termiņš, iznīcināšanu.

3. attēls

Sarežģītu dokumentu un arhīvu pārvaldības jautājumu risināšanai LNA darbojas Dokumentu un arhīvu pārvaldības ekspertu komisija (turpmāk DAPEK) ar apakškomisijām LNA struktūrvienībās – valsts arhīvos un zonālajos valsts arhīvos.

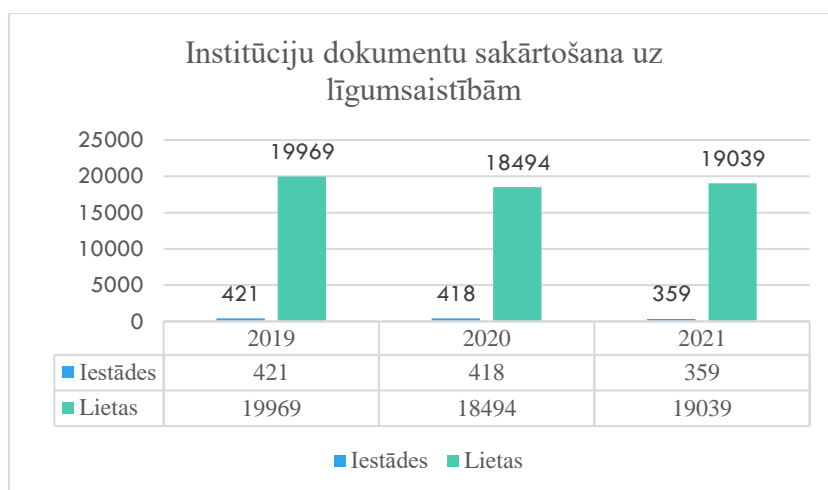
2021. gadā notikušas septiņas DAPEK sēdes, kurās lemts par pastāvīgi glabājamo dokumentu izslēgšanu no nacionālā dokumentārā mantojuma, fondu slēgšanu saistībā ar iestāžu likvidāciju vai reorganizāciju, saskaņota Bāriņtiesu lietu paraugnomenklatūra valstī esošajām vairāk nekā 40 bāriņtiesām, risināti administratīvi teritoriālās reformas rezultātā radušies bāriņtiesu, dzimtsarakstu nodaļu, būvvalžu dokumentu fondēšanas jautājumi, tostarp nolemts turpināt pēc administratīvi teritoriālās reformas veidot atsevišķus fondus bāriņtiesām un dzimtsarakstu nodaļām, atstāt negrozītu esošo būvvalžu dokumentu fondēšanas kārtību, pašvaldību vēlēšanu komisijas dokumentus turpmāk fondēt atsevišķi no pašvaldības domes fondiem, jau aprakstītajiem un pašvaldību domes fondos iekļautajiem dokumentiem saglabāt esošo fondējumu.

Veiktas izmaiņas VVAIS Iestāžu portāla lietošanas kārtībā. 2021. gada 15. aprīlī ar LNA rīkojumu līdz dienai, kad stājas spēkā uz Arhīvu likuma 17.¹ panta trešās daļas deleģējuma pamata izdotie MK noteikumi, apstiprināti LNA iekšējie noteikumi “Vienotās valsts arhīvu informācijas sistēmas Iestāžu portāla e-pakalpojumu pieejamības un izmantošanas noteikumi institūcijām”. Atbilstoši šiem noteikumiem un Arhīva iekšējiem noteikumiem “Par kārtību, kādā veicama Vienotās valsts arhīvu informācijas sistēmas Iestāžu portāla institūcijas pieteikumu pārvaldība un lietotāju tiesību piešķiršana, mainīšana un atcelšana, neslēdzot sadarbības līgumu”, LNA darbinieki no 2021. gada 1. maija piedāvā VVAIS Iestāžu portāla izmantošanu institūcijām. Lai ietaupītu līdzekļus par droša elektroniskā paraksta izmantošanu un izmantotu VVAIS funkcionalitāti, arhīva iekšējās aprites īslaicīgi glabājamus dokumentus, kad tas ir iespējams, uzdots parakstīt ar VVAIS elektronisko parakstu. Dokuments atzīstams par parakstītu ar VVAIS elektronisko parakstu tad, kad dokumenta parakstītājs sistēmā ir atzīmējis sekmīgu uzdevuma “Parakstīt” izpildi.

Institūciju un privāto tiesību juridisko personu arhīva dokumentu sagatavošana glabāšanai

Viens no LNA sniegtajiem maksas pakalpojumiem ir uzraugāmo institūciju arhīva dokumentu sagatavošana glabāšanai, kas ietver to izvērtēšanu, sakārtošanu, aprakstīšanu un citas darbības pēc nepieciešamības saskaņā ar līgumu.

Šo pakalpojumu LNA sniedza galvenokārt valsts un pašvaldību institūcijām, to skaitā likvidācijas un reorganizācijas procesā esošajām, kam atbilstoši Arhīvu likuma 7. pantam dokumenti jānodod glabāšanai LNA. 2021. gadā šis pakalpojums sniegts 359 institūcijām, aprakstītas 19 039 lietas.

4. attēls

Institūciju dokumentu un arhīvu pārvaldības kārtības pārbaudes

Institūciju dokumentu un arhīvu pārvaldības kārtības nodrošināšanas pārbaudes prioritāri katru gadu tiek veiktas institūcijās, kurās ilgstoši nav bijusi dokumentu glabāšanas termiņu saskaņošana ar LNA un kas ir ilgstoši atpalikušas pastāvīgi un ilgstoši glabājamo dokumentu sakārtošanā.

Tematiskās pārbaudes veiktas institūcijās, par kurām LNA saņemti fizisko vai juridisko personu iesniegumi (sūdzības) par iespējamiem dokumentu un arhīva pārvaldības kārtības pārkāpumiem, kā arī pēc LNA vadības norādījumiem.

2021. gadā Arhīvu inspekcija veica 146 pārbaudes (41 % no plānotā), to skaitā 141 pārbaudi par dokumentu un arhīvu pārvaldības kārtības nodrošināšanu, trīs tematiskās pārbaudes un divas kontroles pārbaudes. Plānotais pārbaudu skaits rādītājs nav sasniegts, jo valstī noteiktās ārkārtējās situācijas laikā (saistībā ar vīrusa Covid-19 pandēmiju) nebija iespējams veikt plānotās institūciju pārbaudes. No pārbaudītajām institūcijām normatīvajos aktos noteiktās dokumentu un arhīva pārvaldības prasības pilnībā bija izpildītas 21 (14 %) institūcijā.

Institūciju dokumentu un arhīvu pārvaldībā biežāk konstatētās neatbilstības normatīvo aktu prasībām 2021. gadā bija šādas:

- nav noteikta dokumentu un arhīva pārvaldības kārtība (27 institūcijās – 18,5 %);
- netiek veikta darbinieku rīcībā esošo dokumentu nodošana–pieņemšana, mainoties institūcijas personālam (21 institūcijā – 14 %);
- ilgstoši nav veikta pastāvīgi un ilgstoši glabājamo dokumentu sagatavošana glabāšanai un dokumentu klasifikācijas shēmu un uzziņu sistēmu saskaņošana ar LNA (8 institūcijās – 5,4 %).

2021. gadā Arhīvu inspekcija izskatīja trīs iesniegumus (sūdzības): 1) par iespējamu normatīvo aktu pārkāpumu institūcijā; 2) par iespējamu pārkāpumu LVVA lasītavā, 3) par likvidētajā sanatorijā “Baldone” atrastajiem medicīniskajiem dokumentiem.

3.2. Dokumentu pieejamība

Arhīvu likums nosaka, ka viena no LNA funkcijām ir nodrošināt glabāto dokumentu pieejamību, veicot to izvērtēšanu, aprakstīšanu un uzziņu sistēmu veidošanu. Mūsdienās dokumentu pieejamības virzieni zarojas arī digitāli pieejamo uzziņu sistēmu, meklētāju un digitālo lasītavu virzienā.

Dokumentu aprakstīšana, uzziņu sistēmu pilnveidošana

Lai nodrošinātu LNA esošo dokumentu pilnvērtīgu izmantošanu un samazinātu to dokumentu skaitu, kam vēl nav izveidota uzziņu sistēma, arī 2021. gadā aktīvi ir veikta dokumentu aprakstīšana ZVA, LVKFFDA, LVVA, Latvijas Valsts arhīvā (turpmāk LVA) un Personāla dokumentu valsts arhīvā (turpmāk PDVA). Kopumā aprakstītas 6420 lietas un 7086 dokumenti 235 fondiem.

Tika veikta likvidēto privāto tiesību juridisko personu un no institūcijām pieņemto īslaicīgi glabājamo dokumentu, kam beidzies glabāšanas termiņš, atlase un sagatavošana iznīcināšanai, atbrīvojot plauktus pastāvīgi glabājamo dokumentu pieņemšanai.

2021. gadā veikta izmantotāko vai atbilstoši tematiskajai prioritātei – vietējās varas un pašvaldību iestāžu un to struktūrvienību arhīva fondu lietu līmeņa aprakstu ievade Vienotajā valsts arhīvu informācijas sistēmā, lietu līmeņa aprakstu ievade VVAIS aprakstu pārstrādes, pilnveidošanas un tulkošanas procesā, lietu līmeņa aprakstu ievade VVAIS fondiem, kas tiek gatavoti digitalizācijai. Darba rezultātā VVAIS ievadīti 462 tūkst. lietu līmeņa apraksti 2022 fondiem. Lietu ievade VVAIS nodrošina plašāku pieejamību LNA uzziņu sistēmai kā darbiniekiem, tā arī LNA klientiem, kas lieto publisko meklētāju. Tāpat turpināta papīra formātā esošo uzskaites sarakstu skenēšana un pievienošana VVAIS, kopumā VVAIS papildināts ar 5947 skenētiem uzskaites sarakstiem.

Saistībā ar nepietiekamo finansējumu un cilvēkresursiem, ko ietekmējusi arī Covid-19 pandēmija, lielāks uzsvars likts uz darbiem, kas neprasa darbinieka klātbūtni arhīvā – lietu ievadi Vienotajā valsts arhīvu informācijas sistēmā vai importējamās izklājlappās, kas nodrošinātu plašāku pieejamību LNA uzziņu sistēmai kā darbiniekiem, tā arī LNA klientiem, kas lieto publisko meklētāju.

Kopumā “Meklē LNA” 2021. gadā publicēti 347 tūkst. apraksta vienību. Tādējādi kopumā 2022. gada 1. janvārī “Meklē LNA” saturēja 928 tūkst. apraksta vienību.

Arhīvu pieejamība digitālajā vidē

Pārskata periodā LNA darbinieki tika iesaistīti dažādu LNA datubāžu veidošanā un digitalizēto dokumentu, PSRS pārbaudes filtrācijas punktos un noņemtos ieslodzīto Latvijas iedzīvotāju personas lietu kartotēkas transkribēšanā, pārnesot datus uz digitālo datubāzi.

2021. gadā atpazīstamās interneta vietnes “Raduraksti” digitālo kopiju materiāls (aptuveni 25 000 gl. v.) ir pārvietots uz jaunu “Radurakstu” versiju, lai kopijas glabātos vienuvietificētā veidā, nodrošināta minētās interneta vietnes darbība – reģistrēts 88 071 vietnes apmeklējums no 116 valstīm un apskatītas 4 545 332 lapas.

2021. gadā turpināta interneta vietnes www.redzidzirdilatviju.lv attīstība un papildināšana ar fotogrāfijām un skaņas ierakstiem, veidotas tematiskās datubāzes. Vietni apmeklējuši 58 848 apmeklētāji un fiksēti 129 927 lapu skatījumi. Pārskata periodā vietne “Redzi, dzirdi Latviju!” papildināta ar 72 tematiskām kolekcijām. Tematiskās kolekcijas, aptverot visus arhīvā pieejamos dokumentu veidus – fotogrāfijas, filmas un skaņas ierakstus, vietnes apmeklētājiem piedāvā jau sagatavotas dokumentu atlases par konkrētām tēmām.

Vietne “Redzi, dzirdi Latviju!” 2021. gadā izvirzīta balvas “Kilograms kultūras 2021” ziemas balsojumā kategorijā “Kultūrvieta”.

Pārskata periodā darbojās kopš 2018. gada 20. decembra pieejama tīmekļa vietne kgb.arhivi.lv, kurā saskaņā ar likumu “Par bijušās Valsts drošības komitejas dokumentu saglabāšanu, izmantošanu un personu sadarbības fakta ar VDK konstatēšanu” ir publicēti LPSR Valsts drošības komitejas un ar tās darbību saistītie dokumenti. 2021. gadā 12 847 lietotāji 18 311 tūkst. reizu apmeklēja vietni kgb.arhivi.lv, apskatot 120 855 lapas.

2021. gadā izveidota LNA Datu apstrādes izvērtēšanas komisija, kuru vada par Arhīva personu datu aizsardzību atbildīgā amatpersona. 2021. gada 20. decembrī apstiprināti LNA iekšējie Fizisko personu datu apstrādes noteikumi. 2021. notikušas 7 LNA Datu apstrādes izvērtēšanas komisijas (turpmāk – DAIK) attālinātās sēdes, kurās izskatīti jautājumi par personas datu pieejamību LNA uzziņu sistēmas publiski pieejamajos resursos.

2021. gada 27. septembra DAIK sēdē nolemts atbalstīt Kultūras ministrijas Iekšējā audita nodaļas Fizisko personu datu aizsardzības audita Nr. KM-A 2.7.(4,5)-20/4 ieteikumu izpildi, tai skaitā par datu aizsardzības pārkāpumu reģistra izveidi un datu aizsardzības pārkāpumu izmeklēšanas procedūras pārvaldības kārtības izstrādi.

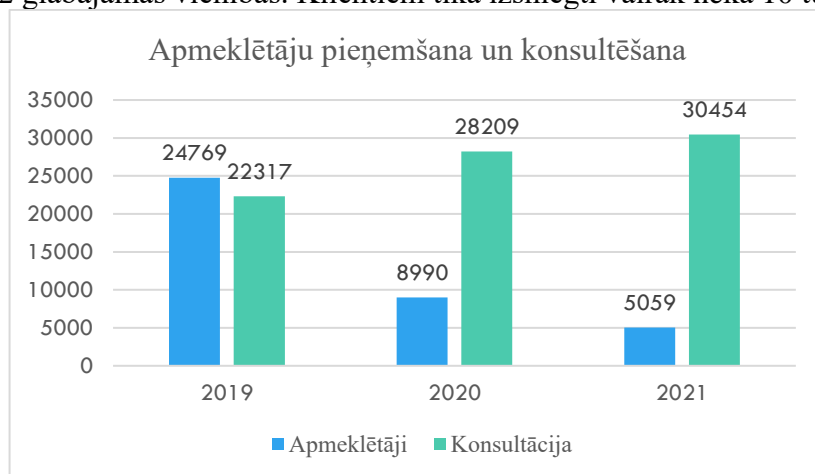
3.3. Lasītavu pakalpojumi

Arhīva lasītavās ir 176 darbavietas, no tām 24 ir aprīkotas ar datoru. Pieejams e-pakalpojums LNA portālā reģistrācijai darbam arhīva lasītavā.

Arhīva organizatoriskie pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai lasītavās, tāpat arī arhīva izziņu izsniegšanas procesā turpinājās visu 2021. gadu, piemēram, vienam klientam publiski pieejamās telpas platība svārstījās no 10 m² līdz 25 m². No 7. aprīļa līdz 5. maijam Arhīvs nodrošināja pakalpojumu sniegšanu tikai attālināti. No 2021. gada 15. novembra klātienē pakalpojumus varēja sniegt Arhīva darbinieki ar derīgu sadarbībspējīgu vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikātu.

Neskatoties uz minētajiem ierobežojumiem, 2021. gadā klātienē LNA lasītavu

pakalpojumus saņēma 903 klienti, kuri lasītavas apmeklēja 3265 reizes un pētījumos izmantoja 34 432 glabājamās vienības. Klientiem tika izsniegti vairāk nekā 10 tūkst. dokumentu kopiju.

5. attēls

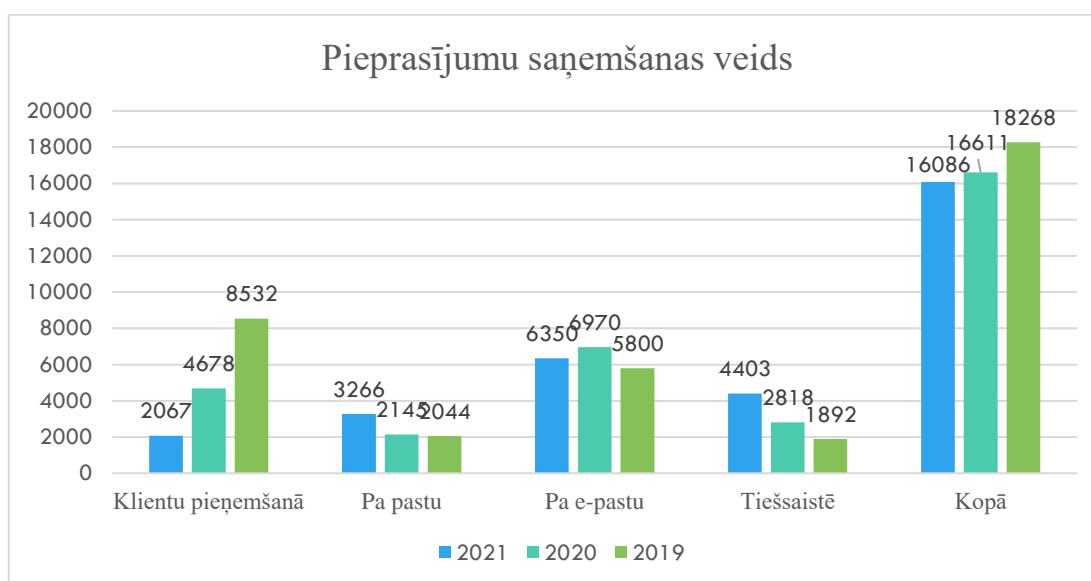
LNA bibliotēkas pakalpojumi

LNA bibliotēkā 2021. gadā bibliotēkas fonda kopējais glabājamo vienību skaits bija 104 368 eksemplāri, tostarp grāmatas – 53 511, zinātniski tehniskās informācijas fonds – 4360, periodika – 19 755, notis – 45, kartes – 65, audiovizuālie materiāli – 34, dokumentu krājumi – 1597, skrejlapas – 25 000 eksemplāru. Fonda kustība 2021. gadā – 41 eksemplārs par kopējo summu 491,76 EUR. 2021. gadā bibliotēkā reģistrēti 37 lasītāji, kas kopumā bibliotēku apmeklēja 136 reizes, izsniegums – 594 vienības, uzziņas sniegtas 43 reizes.

3.4. Pieprasījumu izpilde

Kopumā Arhīva struktūrvienībās klātienē un attālināti saņemti 16 tūkst. personu un institūciju pieprasījumu. Arhīvu pakalpojumus klātienē saņēmuši 5059 apmeklētāji.

Klātienē apmeklējumiem samazinoties, pieaudzis attālināti sniegto konsultāciju skaits. Kopumā klātienē un attālināti sniegti vairāk nekā 30 tūkst. konsultāciju, tostarp atbildot uz LNA mājaslapas vietnē un e-pastos uzdotajiem jautājumiem.

6. attēls

Lielākā daļa saņemto pieprasījumu bija sociāli tiesiska rakstura izziņas darba stāža pierādīšanai, otra lielākā grupa – izziņu vai dokumentu atvasinājumu saņemšanai īpašuma lietu sakārtošanai. PDVA, kur glabājas Rīgas un Jūrmalas pilsētas institūciju personālsastāva

dokumenti, sagatavots lielākais sociāli tiesisko izziņu skaits (22 %). Starp zonālajiem valsts arhīviem ievērojams ir Alūksnes, Jelgavas un Ventspils ZVA devums – 8 % no izziņu kopskaita katrai.

Latvijas un ārvalstu klientiem sagatavoti un izsniegti 15,7 tūkst. arhīva izziņu, to skaitā 7337 sociāli tiesiskās izziņas, 2036 bezmaksas izziņas institūcijām (13 % no visām izziņām). Gandrīz 11,5 % izziņu bija negatīvas, galvenokārt tāpēc, ka nav saglabājušies vai LNA nav nodoti iestāžu personāla dokumenti, vai arī klienti nevarēja norādīt pamatdatus informācijas meklēšanai arhīvos.

2,05 tūkst. izziņu (12,5 % kopskaita) sagatavoti pēc ārvalstu institūciju un personu pieprasījumiem. Lielākā daļa šo pieprasījumu ir no Krievijas Federācijas, Ukrainas, Vācijas un Baltkrievijas iedzīvotājiem, kas padomju okupācijas laikā strādāja Latvijā vai ir emigrējuši no Latvijas pēdējos gadu desmitos.

Latvijas un ārvalstu iedzīvotājiem sniegtas 25,1 tūkst. bezmaksas uzziņas dokumentu izmantošanas un pieejamības jautājumos.

Lai pilnveidotu LNA pakalpojuma “Arhīva izziņas sagatavošana” procesu, ieviestu dzīves situācijās balstītu pieeju pakalpojuma sniegšanā, sākot ar 2021. gada 5. janvāri elektroniskā formā sagatavotās sociāli tiesiskās arhīva izziņas pēc klienta pieprasījuma tiek nosūtītas gan klientam, gan Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai.

Sagatavota rokasgrāmata “No pieprasījuma līdz izziņas izsniegšanai” 3. nodaļa un atlasīti dažādi paraugi.

3.5. Dokumentu saglabāšana

2021. gada 1. janvārī LNA glabājās vairāk nekā 22,9 milj. glabājamo vienību, un ļoti aktuāls ir jautājums par jaunu glabātavu izveidi. Neskatoties uz to, ka 2021. gadā LNA ir veicis dokumentu izvērtēšanu un atlasī iznīcināšanai, tādējādi atbrīvojot vietu jaunpieņemtajām glabājamajām vienībām, esošo glabātavu rezervju gandrīz nebija. Tāpat vairākums ēku neatbilst dokumentu saglabāšanas prasībām. LNA noslodze ir tuvu maksimumam.

Infrastruktūra

Latvijas Nacionālais arhīvs ir izvietots 22 ēkās visā Latvijas teritorijā. Vecākā no LNA rīcībā esošajām ēkām – LNA administrācija būvēta 1640. gadā, jaunākā – pieņemta ekspluatācijā 1985. gadā. Tikai viena LNA ēka (Latvijas Valsts arhīvs Bezdēlīgu ielā 1) ir celta kā arhīva būve, pārējās ēkas ir pielāgotas arhīva vajadzībām. LNA lietotā ēku platība ir 85 464,84 m², to skaitā glabātavu platība 36 558 m².

Ēkas ir novecojušas, un to tehniskais stāvoklis dažreiz rada bažas par ēku drošību. Lielākajā daļā LNA ēku ir energoefektivitātes problēmas. Vairākas LNA izmantotās ēkas tiek nomātas no privātīpašnieka vai atrodas uz privātas zemes, līdz ar to ir būtiski papildu izdevumi par zemes nomu, uz kurām atrodas ēkas.

Uzsākta saskaņā ar 2020. gada 4. decembra MK rīkojumu Nr. 737 “Par Latvijas Nacionālā arhīva ēku kritisko stāvokli un turpmāko rīcību” 2021. gada 1. jūnijā apstiprinātā LNA infrastruktūras uzlabošanas pasākumu plāna 2021. gadam īstenošana. Sākts projekts par jaunas glabātavas izveidi Vidzemes reģionā. Pārskata periodā veikti nelieli remontdarbi un pasākumi ugunsdrošības uzlabošanai.

Energoefektivitātes projekta Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 4.2.1. specifiskā atbalsta mērķa “Veicināt energoefektivitātes paaugstināšanu valsts un dzīvojamās ēkās” 4.2.1.2. pasākuma “Veicināt energoefektivitātes paaugstināšanu valsts ēkās” pirmās projektu iesniegumu atlases kārtas ietvaros Latvijas Valsts arhīvā Skandū ielā 14 Rīgā notika būvdarbi ēkas energoefektivitātes pasākumu īstenošanai, ko nodrošina Valsts nekustamie īpašumi, projektam atvēlētais finansējums ir 3 514 363 EUR, tostarp 85 % ERAF līdzekļu un 15 % līdzfinansējuma. Projektu plānots pabeigt 2022. gadā.

Lai izvērtētu esošo procesu un finanšu līdzekļu izmantošanas efektivitāti, pamatojoties uz 2021. gada 4. augustā starp LNA un SIA "WeAreDots" noslēgto līgumu Nr.1.4.14./79, veikts LNA informācijas un komunikācijas tehnoloģiju infrastruktūras un tās pārvaldības audits, ar mērķi – LNA informācijas un komunikācijas tehnoloģiju infrastruktūras, tostarp serveru, tīklu infrastruktūras, darbstaciju u. tml., pārvaldības audits un rezultātu detalizēta analīze. Audita rezultātā sagatavots Informācijas tehnoloģiju nodaļas reorganizācijas plāns ar termiņiem audita ziņojumā minēto risku novēršanai līdz 2021. gada 15. oktobrim.

Pārskata periods sakrīt ar centralizētu Azure aktīvās direktorijas (Azure Active Directory) un Office 365 funkcionalitātes ieviešanu Kultūras ministrijā un tās padotības iestādēs, līdz ar to iestādē ir izveidoti darbinieku virtuālie konti Microsoft Azure aktīvajā direktorijā, ir iesākta novecojušās datortehnikas nomaiņa un pāreja uz MS Office 365 programmatūru.

Tāpat 2021. gadā LNA veikta sistēmas VVAIS pārvietošana uz Latvijas Nacionālās bibliotēkas serveriem, pakāpeniski atsakoties no atsevišķa datu centra uzturēšanas.

Restaurācija un digitalizācija

Joprojām nozīmīgs LNA darbības virziens ir nodrošinājuma un izmantošanas fonda veidošana un dokumentu digitalizācija dokumentu pieejamības paplašināšanai.

LVA un LVVA dokumentiem tika īstenota nodrošinājuma un izmantošanas fondu papildināšana. Sagatavojot dokumentus glabāšanai, kā arī mikrofilmēšanai un digitalizācijai, veikta dokumentu konservācija, lietu iesiešana un iešūšana. Veikta pergamentu kolekcijas konservācija un atrisināts to glabāšanas nodrošinājums, izgatavojot dažāda lieluma kastes un mapes un piemērojot tās LVVA glabātavu iespējām.

Restaurācija veikta LVVA, LVA un LVKFFDA dokumentiem, to skaitā pergamentiem, pasēm, pasu grāmatām, lakas zīmogiem un lielformāta dokumentiem. Tā veikta izteikti bojātiem dokumentiem (pelējums, plīsumi, fudumi, sadalīšanās fragmentos, trauslums), kurus citādi nav iespējams izmantot – digitalizēt vai izsniegt lasītājiem. LVVA restaurētas 84 pases, 16 mājas grāmatas, fonda F1100 20 gl. v., fonda F5561 papīra dokumenti, 41 lielformāta kartes/plāni, 38 pergamenta dokumenti, kā arī 210 dokumentu lapās esoši vaska vai lakas zīmogi.

2021. gadā pabeigta 3234. fonda – optantu lietu digitalizācija, kas ilga piecus gadus; turpināta Rīgas pilsētas Būvniecības komisijas (F2761, 3. uzskaites saraksts) lietu digitalizācija. LVKFFDA pārskata periodā digitalizējis gandrīz 40 tūkst. fotodokumentu, veidojot kā izmantošanas, tā arī nodrošinājuma kopijas. Digitalizētas gandrīz 1000 kinolentes, vairāk nekā 170 videodokumentu un 38 skaņas dokumenti.

Covid-19 pandēmijas ietekmē 2021. gada 2. pusgadā pārtraukta LVA uzskaites sarakstu digitalizācija, kā arī nācies uz 2022. gadu pārcelt LVVA F5561 papīra dokumentu, LVA notāru alfabētisko rādītāju, LVKFFDA Mihailovska lielformāta fonda fotopozitīvu un LVVA politpārvaldes kartotēkas digitalizācijas pabeigšanu.

Prioritāte dokumentu konservācijā/restaurācijā 2021. gada plānā sākotnēji tika piešķirta pergamentu kolekcijas konservācijai un glabāšanas risinājumam, to skaitā pergamentu kolekcijai pievienoto papīra dokumentu (F5561) restaurācijai, kā arī fondu F3234 un F2761 konservācijai, lai izgatavotu to digitālās kopijas. Attālinātā/klātienē darba režīma dēļ puse no restaurācijai paredzētā laika tomēr tika izmantota aplokšņu izgatavošanai fotonegatīviem attālinātā režīmā.

3.6. Projekti

Projekts "Kultūras mantojuma satura digitalizācija"

LVKFFDA pabeigta ERAF projekta "Kultūras mantojuma satura digitalizācija" 1. kārtas kinodokumentu digitalizācija, tostarp kinodokumentu pieņemšana atpakaļ un pārbaude pēc digitalizācijas, marķēšana, digitalizēto kinodokumentu failu pieņemšana: dokumentu sagatavošana, failu metadatu pārbaude, xml metadatu failu pārbaude, failu pakotnes pārbaude,

failu pārbaude LNA serverī, pakotņu nodošana Latvijas Nacionālajai bibliotēkai.

2021. gadā Arhīvs sekmīgi sāka darbu ar ERAF Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 2.2.1. specifiskā atbalsta mērķa “Nodrošināt publisko datu atkalizmantošanas pieaugumu un efektīvu publiskās pārvaldes un privātā sektora mijiedarbību” 2.2.1.2. pasākuma “Kultūras mantojuma digitalizācija” projekta “Kultūras mantojuma satura digitalizācija (2. kārtā)” ietvaros iegādātajām kinodokumentu digitalizācijas iekārtām. Darbinieki veiksmīgi apguva darbu ar iekārtām un apstrādes programmām, sagatavoja kinodokumentu digitalizācijas procesa aprakstu projektus, sāka to testēšanu un adaptāciju darbā, pabeigta deviņu filmu restaurācija un digitalizācija. Filmas pieejamas publiskai apskatei digitālajā krātuvē www.redzidzirdilatviju.lv.

Projekta “Kultūras mantojuma satura digitalizācija” pergamentu digitalizāciju nav izdevies pabeigt, jo kavējās ERAF projektā digitalizēto pergamentu datņu saņemšana un pārbaude, lai izvērtētu papildu nepieciešamo datņu skaitu.

Arhīvs ir apzinājis un atlasījis dokumentus un sagatavojis metadatus Latvijas Nacionālās bibliotēkas ERAF projektam “Industriālais mantojums” – jaunai digitālajai kolekcijai par nozīmīgākajiem rūpniecības uzņēmumiem Latvijā no 19. gadsimta sākuma līdz 1991. gadam, kuru produkcija bija zināma daudzviet pasaulē. Industriālā mantojuma digitālajā kolekcijā cita starpā ir pieejami gandrīz 400 kinohroniku sižeti no LVKFFDA, kā arī 76 lielformāta rasējumi no Latvijas Nacionālā arhīva.

Plāns darbam ar diasporu

2021. gadā Kultūras ministrijas Plāna darbam ar diasporu 2021.–2023. gadam 1.2.3.1. pasākuma “Diasporas arhīvu un nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšana, apzināšana, izpēte, digitalizācija, pārvešana uz Latviju” ietvaros, ņemot vērā Covid-19 pandēmijas radītos ierobežojumus ceļošanai, plānoto diasporas dokumentu apzināšanas un digitalizācijas ekspedīciju vietā 2021. gada sākumā sadarbībā ar Pasaules Brīvo latviešu apvienību tika veikta aptauja, lai apzinātu, kur un kādi arhīvu materiāli latviešu kopienās ārzemēs ir pieejami. Izmantojot aptauju rezultātā iegūtos datus, tika izstrādāta digitāla karte <https://arhivi.pbla.lv/> ar informāciju par latviešu arhīviem pasaulē, sagatavoti materiāli video apmācībai par tādām tēmām kā arhīvu materiālu vākšana un sistematizēšana, retie materiāli un digitalizācija, materiālu pārvešana. Informatīvie videomateriāli tika prezentēti tiešsaistes semināros ar LNA ekspertu piedalīšanos.

Pārskata periodā uzsākta diasporas interneta vietnes <http://diaspora.arhivi.lv/> (LVA) videošana. Šajā vietnē publicētā informācija saistīta ar diasporas vēsturisko mantojumu. Informācija izvietota trīs galvenajās sadaļās: diasporas dokumenti arhīvos, Latvijas Nacionālā arhīva veidotās datubāzes, Latvijas Nacionālā arhīva veidotās izstādes.

Arī 2021. gadā projekta ietvaros ir iegādātas digitālās dokumentu kopijas no Austrālijas Nacionālā arhīva.

LVKFFDA projekts “Paralēlais kino: kinoamatieru filmas Latvijas Valsts kinofotofonodokumentu arhīvā”

Projekta “Paralēlais kino: kinoamatieru filmas Latvijas Valsts kinofotofonodokumentu arhīvā” ietvaros digitalizētas spēlfilmas, animācijas un dokumentālās filmas, kas lielākai daļai skatītāju gadiem ilgi nebija pieejamas. Tapa pētnieciskie raksti un tika uzfilmētas 13 video intervijas ar 15 kinoamatieriem un viņu tuviniekiem Rīgā, Jelgavā un Daugavpilī. Rezultātā vietni “Redzi, dzirdi Latviju!” papildināja jauna tematiskā sadaļa “Paralēlais kino” ar četrām kolekcijām: “Kinoamatierisms Latvijā”, “Hobijs. Kinoamatieru animācijas filmu izlase” (11 digitalizētas animācijas filmas), “Mijkrēšļa rotaļas. Kinoamatieru spēlfilmu izlase” (22 digitalizētas spēlfilmas) un “Tā mēs dzīvojam. Kinoamatieru dokumentālo filmu izlase” (24 digitalizētas dokumentālās filmas).

Sadarbībā ar žurnālu “Kino Raksti” projekta laikā publicēti četri pētnieciski raksti un 2021. gada 8. decembrī Latvijas Kultūras akadēmijas Nacionālajā filmu skolā organizēts

projekta noslēguma pasākums – diskusija par kinoamatieru kustības vietu Latvijas kino vēsturē, pieejams <http://www.redzidzirdilatviju.lv/lv/collections/170785>.

Projekts “Nodarbinātības pasākumi vasaras brīvlaikā personām, kuras iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs”

2021. gada vasaras mēnešos sadarbībā ar Nodarbinātības valsts aģentūru realizēts pasākums “Nodarbinātības pasākumi vasaras brīvlaikā personām, kuras iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs”, tā īstenošanas ietvaros nodarbinot 24 skolēnus.

3.7. Dokumentu popularizēšana un komunikācija ar sabiedrību

Latvijas Nacionālā arhīva darbs 2021. gadā dokumentu popularizēšanas un komunikācijas ar sabiedrību jomā bija saistīts gan ar mērķprogrammas “Valstiski nozīmīgi pasākumi” noteiktajām prioritātēm, gan citām nacionālā vai reģionālā līmeņa aktualitātēm. Valstī 2021. gadā ieviestā ārkārtas situācija Covid-19 pandēmijas ierobežošanai būtiski ietekmēja arī darbu dokumentu popularizācijas jomā.

Noteikto pulcēšanās ierobežojumu dēļ plānotajā apjomā nebija iespējams veikt darbu pie izstāžu eksponēšanas Latvijā un ārvalstīs, nenotika ikgadējie tradicionālie pasākumi, piemēram, Atvērto durvju dienas, Ēnu dienas, tika atceltas ekskursijas un nodarbības skolēniem un studentiem. Tomēr iepriekšējā gadā gūtā attālināta darba pieredze un uzlabotais tehniskais nodrošinājums deva iespēju īstenot ievērojamu daļu no plānotajiem projektiem. LNA dokumenti plaši izmantoti citu institūciju un organizāciju projektos. Vairāki no tiem īstenoti kā sadarbības projekti ar arhīviem.

Publikācijas

Pārskata periodā turpināja iznākt LNA un Latvijas arhīvistu biedrības ilggadējais izdevums – žurnāls “Latvijas Arhīvi”. Žurnāls iznāk kopš 1993. gada, tā saturu veido LNA darbinieku un citu autoru zinātniskie raksti, balstoties uz oriģināldokumentu pētījumiem, avotu publikācijas, kā arī arhīvam un atmiņas institūcijām kopumā aktuālu jautājumu apskati. Žurnāls publicē zinātniskus rakstus par arhīvzinātnes problēmām. Latvijā tas ir vienīgais šāda veida profesionālais izdevums.

Zinātniskajiem rakstiem latviešu valodā pievienots kopsavilkums angļu vai vācu valodā, bet zinātniskajiem rakstiem svešvalodās – kopsavilkums latviešu valodā. Tas pieejams Latvijas Nacionālajā bibliotēkā, Latvijas Universitātes Akadēmiskajā bibliotēkā, LNA bibliotēkā, Latvijas Universitātes Bibliotēkā, Latvijas Kultūras akadēmijas bibliotēkā, Rīgas Centrālajā bibliotēkā, Daugavpils Universitātes bibliotēkā u. c., kā arī kaimiņvalstu – Igaunijas, Krievijas, Lietuvas, Somijas, Vācijas – arhīvu zinātniskajās bibliotēkās. 2021. gadā izdoti žurnāla “Latvijas Arhīvi” 2020. gada 1/2. un 3/4. numuri.

Žurnāla “Latvijas Arhīvi” 2020. gada 1/2. numura sadaļās “Arhīvi” un “Vēsture” ir publicēti seši zinātniski pētnieciski raksti. “Latvijas Arhīvi” 2020. gada 3/4. numura sadaļās “Arhīvi” un “Vēsture” ir apkopoti astoņi zinātniski raksti, kas aptver laika periodu no 16. gadsimta līdz 20. gadsimta pirmajai pusei un mūsdienām, ļaujot lasītājam iepazīties ar jauniem vēstures aspektiem gan ekonomiskos, gan diplomātiskos jautājumos. Īpaši jāizceļ pētījums par Latvijas Valsts vēstures arhīva lasītavas darbību ārkārtas situācijas laikā. Sadaļā “Arhīvu dzīve” cita starpā sniegta informācija par dokumentu kolekcijām digitālajā krātuvē “Redzi, dzirdi Latviju!” un virtuālo izstādi “Latvieši Lielbritānijā”.

Žurnālam “Latvijas Arhīvi” LVVA darbinieki sagatavojuši rakstu par Latvijas pārstāvju vizīti Ukrainas arhīvos, rakstu par Latvijas Satversmes izstrādi, ko plānots publicēt 2022. gadā, par padomju režīma attiecībām ar etniskajām minoritātēm Latvijā 1919. gadā, jaunāko grāmatu apskatu, rakstu par konferenci “Personas dati arhīvā: privātums un pieejamība informācijas laikmetā”, sadarbībā ar vēstures pētniekiem – rakstu “Latvijas PSR Valsts drošības ministrijas kadru politikas akcentu maiņa un tās konsekvences 1953. gada janvārī–martā”. Turpinās darbs

pie raksta par Kurzemes hercogistes tiesu sistēmu un publikācija par fotogrāfijā redzamiem 1905. gada revolūcijas dalībniekiem.

Neskaidrās epidemioloģiskās situācijas dēļ netika organizēti gadskārtējie LVVA zinātniskie lasījumi.

Turpinot Latvijas valsts un Latvijas Nacionālā arhīva simtgades svinību laikā uzsāktu publikāciju sēriju, izdota grāmatas “Cīņa par brīvību: Latvijas Neatkarības karš (1918–1920) Latvijas Valsts vēstures arhīva dokumentos” 3. daļa. Jaunajā izdevumā publicēti un komentēti 230 dokumenti no LVVA krājuma, pirmo reizi vienkopus publicēts tik plašs Neatkarības karam veltīto avotu klāsts, ieviešot tos ne tikai zinātniskajā apritē, bet arī padarot pieejamus sabiedrībai. Pārskata periodā uzsākta grāmatas 4. sējuma sagatavošana, darbs tiks turpināts 2022. gadā.

2021. gadā izdots izstādes “Ir Latvija. Ir Latvija brīva” reprezentācijas katalogs latviešu un angļu valodā, kas ar Kultūras ministrijas atbalstu tapis Latvijas valsts simtgades pasākumu plāna 2017.–2021. gadam ietvaros. Izdevumā iekļauts vērienīgs fotogrāfiju un dokumentu apjoms, kas atrodas LVKFFDA, LVVA un LVA.

Žurnāla “Latvijas Arhīvi” sērijas “Vēstures avoti” 12. sējumā 2021. gadā Valdas Kvaskovas zinātniskajā redakcijā izdoti “Kurzemes un Zemgales hercogistes pilsētu policijas nolikumi 16.–18. gadsimtā”. Latvijas Valsts vēstures arhīvā glabājas apjomīgas kolekcijas, kas dokumentē Latvijas pilsētu vēsturi. Izdevuma atklāšana notika Ģ. Eliasa Jelgavas Vēstures un mākslas muzejā (2021. gada 16. septembrī), Kuldīgas novada muzeja izstāžu un ekspozīciju ēkā (2021. gada 21. septembrī) un Bauskas pils muzejā (2021. gada 30. septembrī).

Sadarbībā ar Latvijas Republikas vēstniecību pie Svētā Krēsla LNA piedalījās rakstu un dokumentu krājuma “100 gadi patiesuma un uzticēšanās garā. Diplomātiskās attiecības starp Latvijas Republiku un Svēto Krēslu” sagatavošanā. Izdevums prezentēts Romā 2021. gada 10. maijā, bet Rīgā – 2021. gada 10. jūnijā. Izdevuma tapšanā piedalījās LVVA un LVKFFDA.

2021. gadā sākts darbs pie dokumentu krājuma no ārsta un novadpētnieka Oto Hūna materiāliem par Kurzemes pilsētām 19. gadsimta pirmajā pusē. Darbs tiks turpināts 2022. gadā.

LVVA starpinstitūciju projekta “Satversmei 100” ietvaros sākts darbs pie Satversmes sapulces locekļu biogrāfiskās vārdnīcas sagatavošanas.

Digitālās publikācijas

Veikti darbi saistībā ar Valsts drošības komitejas dokumentu apzināšanu, tostarp Latvijas Republikas Saeimas Pilsonības, migrācijas un sabiedrības saliedētības komisijai. Dokumenti un sagatavotie materiāli publicēti vietnē <https://kgb.arhivi.lv/dokumenti/vdk/personals>.

Aizvien pieaug arhīvu sagatavoto digitālo publikāciju skaits dažādu institūciju un organizāciju mājaslapās, tostarp publikācija UNESCO interneta vietnē “Latvijas dārgumi” “Rīgas rātes protokoli, 1603–1890” (LVVA); Liepājas ZVA publikācija par pašvaldību administratīvajām reformām padomju laikā u. c. LNA arhīvu materiāli tiek publicēti arī tradicionālajos preses izdevumos laikrakstos un žurnālos. Arhīvu sagatavotie raksti vai/un atlasītie materiāli tiek publicēti laikrakstos “Latvijas Vēstnesis”, “Neatkarīgā Rīta Avīze”, “Latvijas Avīze”, “Mājas Viesis”, kā arī reģionālajā presē “Alūksnes un Malienas Ziņas”, “Kurzemes Vārds”, “Ventas Balss”, “Jelgavas Vēstnesis”, “Rēzeknes Vēstis”, “Baldones Ziņas”, “Aizputes Novada Avīze”, “Druva”, “Talsu Vēstis”, “Ludzas Zeme” u. c., žurnālos “Ilustrētā Vēsture”, “Leģendas”. Arhīvu darbinieku raksti tiek publicēti latviešu diasporas izdevumos “Laiks”, “Jaunā Gaita”, “Brīvā Latvija” un “Daugavas Vanagu Mēnešraksts”.

Pārskata periodā publicēti raksti arī “*Baltic Heritage Network*”, Latvijas Kultūras akadēmijas Zinātniskās pētniecības centra žurnālā “*Culture Crossroads*”, žurnālā “Latvijas Zinātņu Akadēmijas Vēstis”, kā arī virtuālajā žurnālā “Kino Raksti”.

Dokumentu izstādes

Viena no tradicionālajām un joprojām aktuālajām dokumentu popularizēšanas formām ir arhīvu veidotās dokumentu izstādes. Izstādes veltītas valstiski svarīgu vēstures notikumu

atcerei, tās ir saistītas ar Latvijas valsts tapšanu, tās atjaunošanu, nozīmīgām personībām un reģionāli aktuālām tēmām.

Pārskata periodā eksponētas šādas izstādes:

- fotogrāfa Gunāra Janaiša fotogrāfiju izstāde “Barikādes 1991” eksponēta LNA ēkas logos Rīgā, Šķūņu ielā 11 (2021. gada janvāris–februāris);
- lielformāta fotogrāfiju izstāde pilsētvidē “1991. gada 21. augusta konstitucionālajam likumam “Par Latvijas Republikas valstisko statusu” – 30”. Izstādi veidojis LNA sadarbībā ar Lietuvas Centrālo valsts arhīvu, Lietuvas Valsts mūsdienu dokumentu arhīvu un Igaunijas Nacionālo arhīvu, tā eksponēta pie Brīvības pieminekļa (2021. gada 20.–26. augusts);
- Latvijas de iure atzīšanas simtgadei veltīts multimedijāls projekts, izveidots sadarbībā ar Rīgas Sv. Pētera baznīcu. Sižets tika demonstrēts LMT straumēšanas režīmā (2021. gada 26.–28. janvāris);
- LNA dokumentāro liecību izstāde “Ir Latvija. Ir Latvija brīva”, atzīmējot Latvijas valsts atzīšanas de iure simtgadi, eksponēta Rīgas Sv. Pētera baznīcā (2020. gada novembris–2021. gada augusts);
- digitālā fotogrāfiju izstāde “Barikādēm 30”, kas tapusi sadarbībā ar Rīgas Sv. Pētera baznīcu. Bija pieejama LNA, Rīgas Sv. Pētera baznīcas, “LV 100” mājaslapās (2021. gada 20. janvāris–28. februāris);
- atzīmējot LVA 60. gadadienu, izveidota virtuālā izstāde “Latvijas Valsts arhīvam 60”, pieejama <http://www.archiv.org.lv/lva60> (atklāšana 2021. gada 19. decembrī);
- LVA virtuālā izstāde “BATUN. Par Baltijas tautu brīvību un neatkarību” par lielākās trimdas baltiešu organizācijas BATUN (Baltic Appeal to the United Nations) darbību no 1965. gada līdz 90. gadu sākumam un šīs organizācijas lomu nacionālpolitiskajos procesos, kas saistīti ar cilvēktiesībām, Baltijas valstu neatkarības atgūšanu un uzņemšanu ANO, apskatāma <http://www.archiv.org.lv/diaspora/batun/>;
- pieminot pirms 80 gadiem notikušo Latvijas iedzīvotāju masveida deportāciju, 2021. gada 14. jūnijā atklāta virtuālās izstādes “1941. gada 14. jūnijs Latvijas apriņķos” atjaunotā un papildinātā versija, to sagatavojis LVA sadarbībā ar Latvijas Nacionālo bibliotēku, atklāšana – diskusijas “1941. gada 14. jūnija deportāciju atceroties...” laikā (2021. gada 11. jūnijs), pieejama <http://www.archiv.org.lv/1941/>;
- dokumentāro liecību izstāde ““Mūži Čaks” – veltījums Aleksandra Čaka 120. jubilejas gadā” izstādīta Rīgas Sv. Pētera baznīcā (2021. gada oktobris–2022. gada janvāris);
- LVVA veidotā izstāde “Pilsētnieku saimnieciskās, sociālās un morālās dzīves liecības 16.–18. gadsimtā” eksponēta LVVA telpās;
- Rēzeknes ZVA dokumentu izstāde par Ludzas pilsētas ģimnāziju eksponēta arhīva telpās;
- LVKFFDA fotogrāfiju izstāde “Aizkadri” eksponēta LVKFFDA telpās;
- digitālā izstāde “Rīgas dominante cauri laikiem” sadarbībā ar Rīgas Sv. Pētera baznīcas apvienību bija apskatāma ekrānos pie Sv. Pētera baznīcas (2021. gada 29. jūnijs) un LNA ēkas logos Rīgā, Šķūņu ielā 11 (2021. gada 30. jūnijs–16. augusts);
- 2021. gadā Alūksnes muzejā atkārtoti eksponēta dokumentālā izstāde “Alūksnes putnu fermā – 60”, kas tapusi Alūksnes ZVA kopdarbībā ar APF Holdings.

Citu institūciju veidotas izstādes un publicitātes pasākumi sadarbībā ar LNA

- LNA LVVA piedalījās Francijas institūta Latvijā projekta – izstādes par Rietumu kabinetiem Eiropā tapšanā (par kolekcionēšanu Kurzemes un Zemgales hercogistē);
- LNA LVVA sadarbībā ar Lietuvas un Latvijas muzejiem un bibliotēkām piedalījās Šauļos, Rīgā, Jelgavā u. c. vietās eksponētās starptautiskās izstādes “Kurzemes un Zemgales hercogiste un Lietuvas lielkņaziste (1561–1795)” sagatavošanā;
- LNA sadarbībā ar Japānas vēstniecību Latvijā ir izveidota “Japānas–Latvijas sadraudzības 100. gadadienas tiešsaistes foto izstāde”, kas skatāma vēstniecības Twitter kontā;
- LNA sadarbībā ar Latvijas Okupācijas muzeju uzsācis dokumentu apzināšanu virtuālās

izstādes veidošanā par Gunāru Astru.

-
- Citi dokumentu popularizācijas pasākumi pārskata periodā
- LNA piedalījās Latvijas Republikas vēstniecību Čehijas Republikā rīkotā 1991. gada janvāra barikāžu atceres pasākuma sagatavošanā. Pasākums notika Prāgā (2021. gada 12. janvāris);
- sadarbībā ar Rīgas Pieminekļu aģentūru LNA piedalījās Eiropas Kultūras mantojuma dienās 2021. gadā. Kultūras mantojuma dienu laikā pilsētvidē tika demonstrēta prezentācija, kas veltīta transportam Rīgā (2021. gada 17. septembris);
- LNA piedalījās diskusijā Turaidas muzejrezervātā “Latvijas valstiskuma starptautiskā dimensija. 100 gadi kopš atzīšanas de iure un uzņemšanas Tautu Savienībā” (2021. gada 9. oktobris);
- LNA nominācija “Rīgas rātes protokoli, 1603–1890” tika pieteikta UNESCO programmas “Pasaules atmiņa” Latvijas nacionālajam reģistram un saņēma apstiprinājumu par šī dokumentu kompleksa iekļaušanai reģistrā 2021. gada 18. oktobrī. LVVA ir sācis darbu pie šo dokumentu popularizēšanas;
- Pasaules audiovizuālā mantojuma dienā, kas ik gadu tiek atzīmēta 27. oktobrī un kuras moto 2021. gadā bija “Tavs logs uz pasauli”, aicinot pastāstīt savu stāstu, savu patiesību un atvērt savu “audiovizuālā satura logu”, LVKFFDA iepazīstināja ar projektu “Paralēlais kino: kinoamatieru filmas Latvijas Valsts kinofotofonodokumentu arhīvā”;
- sadarbojoties Latvijas vēstniecībai Somijā, kinofestivālam “Kokkolan Kinojuhlat”, Somijas Nacionālajam audiovizuālajam institūtam KAVI un Latvijas Valsts kinofotofonodokumentu arhīvam, Somijā tika īstenots projekts “Baltijas poētiskā dokumentālā kino rudens”. Somijas kinoteātros izrādīja plašu Baltijas poētiskā dokumentālā kino programmu, kurā bija iekļautas dokumentālās filmas “Sākums”, “Celtne”, “Kuldīgas freskas”, “Vecāks par 10 minūtēm”, “Krasts”, “Lomi”, “Zemes atmiņa”, “PSRS 1966. gads” (režisora Ulda Brauna filmas “235 miljoni” visgarākā – autora versija). Latvijas filmu izrādīšanu nodrošināja LVKFFDA;
- sadarbībā ar Pasaules Brīvo latviešu apvienību projektam “Latviešu arhīvi pasaulē” veikta informatīvo video sagatavošana par audiovizuālo, foto un skaņas materiālu saglabāšanu (informatīva video satura plānošana, filmēšanās video ierakstā; LVKFFDA)
-
- Aizvien nozīmīgāka loma dokumentu popularizēšanā un komunikācijā ar sabiedrību ir LNA aktīvajai darbībai sociālajos tīklos. 2021. gadā LNA Facebook konta sekotāju skaits pārsniedza 5,6 tūkst., Instagram – 680, Twitter kontam bija 1,2 tūkst. sekotāju. Atzīmējot Starptautisko arhīvu nedēļu, 2021. gadā no 6. jūnija līdz 10. jūnijam notika digitālā akcija “Mans atradums”, kurā Arhīva darbinieki dalījās ar saviem pārsteidzošajiem atradumiem arhīvos – fotogrāfijām, dokumentiem, priekšmetiem u. c., izmantojot mirkļbirkas.
-
- LNA Dokumentu popularizēšana radio un televīzijas raidījumos
- 2021. gadā sagatavoti materiāli un sniegtas intervijas radio raidījumiem:
- LR1 raidījumā “Zināmais nezināmajā” par industrializācijas laikmeta ietekmi uz Rīgas pilsētvidi (2021. gada 22. novembris);
- LR1 raidījumā “Augstāk par zemi” par izdevumu “Kurzemes un Zemgales hercogistes pilsētu policijas nolikumi” (2021. gada 19. decembris, LVVA);
- LR1 raidījumā “Zināmais nezināmajā” par Kuldīgas vēsturi un iekļaušanu UNESCO Pasaules mantojuma sarakstā (2021. gada 11. februāris, LVVA);
- intervija Latvijas Radio ar Anitu Trušeli par tematisko kolekciju par Daugavpils vēsturisko apbūvi (2021. gada 18. aprīlis, LVKFFDA);
- intervija LR1 raidījumā “Pēcpusdiena” ar Sanitu Grīnu par projektu “Paralēlais kino” (2021. gada 13. septembris, LVKFFDA);
- intervija Latvijas Radio Kultūras ziņās ar Sanitu Grīnu par projektu “Paralēlais kino”

(2021. gada 4. oktobris, LVKFFDA);

- Latvijas Sabiedrisko mediju un Latvijas Nacionālās bibliotēkas portālos par starpinstitutūciju projektu “Aizvestie. Neaizmirstie” sagatavoti dati 1941. gadā deportēto cilvēku vārdu nosaukšanai (2021. gada 14. jūnijs, LVVA).

LNA speciālisti piedalījušies vai arhīvu materiāli izmantoti šādos televīzijas raidījumos:

- sižets LTV ziņās “Digitālajā krātuvē “Redzi, dzirdi Latviju” jaunums – tematiskās kolekcijas” (2021. gada 6. janvāris, LVKFFDA);
- sižets LTV ziņās “Padomju Latvijas paralēlais kino” (LVKFFDA), pieejams <https://ltv.lsm.lv/lv/raksts/08.12.2021-padomju-latvijas-paralelais-kino.id246423>, <https://www.youtube.com/watch?v=KIP4z7adtbQ>;
- sižets TV3 par digitālo izstādi “Rīgas dominante cauri laikiem”, kas bija apskatāms ekrānos pie Sv. Pētera baznīcas portāla (2021. gada 29. jūnijs);
- sižets LTV ziņās par dokumentāro liecību izstādi “Mūžīgi Čaks” – veltījums Aleksandra Čaka 120. jubilejas gadā” (2021. gada 21. novembris);
- sagatavota informācija raidījumam “Tas notika šeit” (LVVA);
- intervija par dzimtas koku veidošanu no vietnes “Raduraksti” skatpunkta LTV1 raidījumam “Revidents” (2021. gada 22. novembris);
- sižets rus.lsm programmā ТЧК (ТЧК) par dzimtas pētniecības iespējām LVVA (2021. gada 17. decembris);
- Cēsu čekas muzeja “Sirdsapziņas uguns” raidījumu cikla “Sarunas par Latvijas okupācijas vēsturi” 10. raidījums (2021. gada 31. maijs);
- Valmieras ZVA arhīva dokumenti izmantoti ReTV raidījumam “Ēdienkarte” (2021. gada 30. oktobris), kurā Arhīvu darbinieki dalījās ar saviem pārsteidzošajiem atradumiem arhīvos – fotogrāfijām, dokumentiem, priekšmetiem u. c., izmantojot mirklbirkas.

Tematiskas nodarbības un ekskursijas studentiem un skolēniem

Arhīvu piedāvājums skolām programmas “Latvijas skolas soma” ietvaros publicēts Kultūras ministrijas mājaslapas sadaļā “Kultūras norises bērniem un jauniešiem”. Latvijas valsts simtgades pasākumu ietvaros programmā “Latvijas skolas soma” izstrādāts metodiskais materiāls “Dzimtas un valsts vēstures pētīšana dokumentos”, lai atzīmētu Latvijas valsts Satversmes pieņemšanas simtgadi 2022. gadā un veicinātu jauniešu izpratni un interesi par savas valsts kultūras mantojumu.

Lai gan Covid-19 pandēmijas ierobežošanas pasākumu dēļ atsevišķus no plānotajiem pasākumiem nebija iespējams īstenot, pārskata periodā notika:

- LVVA glabātavas ekskursijā apmeklēja Latvijas Universitātes Vēstures un filozofijas fakultātes studenti un Rīgas Valsts tehnikuma audzēkņi, Daugavpils ZVA notika praktiskā nodarbība – ekskursija Daugavpils Universitātes studentiem kursā “Pēckara Daugavpils”, Cēsu ZVA apmeklēja Cesvaines vidusskolas 5. klases skolēni;
- nodarbības par dzimtas vēstures pētīšanu 2021. gadā notika tiešsaistē, piemēram, Daugavpils ZVA tiešsaistē novadīja lekcija “Ciltskoki” Vaboles vidusskolas skolēniem, Zoom platformā notika Valmieras ZVA nodarbība “Ciltskoks. Asinsradnieku karte”, Zoom nodarbību “Ģimenes ciltskoka veidošana” Iecavas pamatskolas skolēniem novadīja Ventspils ZVA;
- LVKFFDA speciālisti turpināja iepazīstināt ar vietni “Redzi, dzirdi Latviju!”, piemēram, 2022. gada 27. oktobrī notika nodarbības Latvijas Kultūras akadēmijas doktorantūras studentiem, 2021. gada 10. martā – Pierīgas reģiona publisko bibliotēku tiešsaistes seminārs;
- LVKFFDA speciālisti novadīja tiešsaistes nodarbību “Izlasīt informāciju pirms un pēc 100 gadiem” Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes informācijas pārvaldības un bibliotēkzinātnes nodaļas “Jauno profesionāļu skolas” studentiem (2021. gada 6. februāris);

- Arhīvs aktīvi sadarbojās ar bibliotēkām un muzejiem, veidojot kopīgus projektus un piedaloties to rīkotajos pasākumos. Projekts “Kā neapjukt informācijas okeānā”, kas tapis, sadarbojoties Valmieras ZVA, Valmieras bibliotēkai un Valmieras muzejam, joprojām ir pieprasīts, un pandēmijas apstākļos nodarbības notika Zoom platformā;
- Rēzeknes ZVA sagatavoja mācību materiālus (dokumentu kopas) par tēmām “LNA RZVA uzkrātais dokumentārais mantojums un dokumentu kā vēstures avotu izmantošana pētniecībā” un “Arhīva dokumentu digitālo izstāžu izmantošana mācību procesā”;
- LNA, turpinot darbu vēstures un sociālo zinību pedagogu tālākizglītības jomā, ar prezentāciju “Latvijas skolas somas piedāvājuma jēgpilna integrēšana mācību procesā sociālajā un pilsoniskajā mācību jomā” piedalījās Vēstures un sociālo zinību skolotāju biedrības organizētajās ikgadējās Vasaras dienās skolotājiem (2021. gada 2. augusts);
- LNA sadarbībā ar Vēstures un sociālo skolotāju biedrību programmai “Skolas soma” izveidoja metodisko materiālu “Dzimtas un valsts vēstures pētīšana dokumentos”, tostarp trīs video sižetus un divus metodiskos materiālus – uzdevumu komplektus, kas piemēroti 7.–9. klašu skolotājiem un skolēniem un 10.–12. klašu skolotājiem un skolēniem Latvijas un pasaules vēstures, sociālo zinību stundās, klases stundās, kursam “Sociālās zinības un vēsture”, kursam “Vēsture un sociālās zinātnes”, kā arī novadpētniecības mācību kursam;
- Rēzeknes ZVA sagatavoja mācību materiālus (dokumentu kopas) par tēmām “LNA RZVA uzkrātais dokumentārais mantojums un dokumentu kā vēstures avotu izmantošana pētniecībā” un “Arhīva dokumentu digitālo izstāžu izmantošana mācību procesā”.

Ar autortiesībām un blakustiesībām aizsargātu darbu popularizēšana

Pārskata periodā ar biedrību “Autortiesību un komunikēšanās konsultāciju aģentūra/Latvijas Autoru apvienība” (AKKA/LAA) kā darbu autoru, to mantinieku un citu autortiesību pārņēmēju mantisko tiesību kolektīvo pārvaldītāju un LNA kā licenciātu noslēgti četri līgumi par privāto arhīvu dokumentāro liecību izmantošanu, divi licences līgumi par kinoamatieru filmu straumēšanu internetā LNA *Facebook* kontā un minēto darbu izmantošanu publiskā izpildījumā projekta ietvaros, noslēgti līgumi ar VSIA “Latvijas Radio” (turpmāk Radio) par fonogrammu izmantošanas tiesību piešķiršanu Arhīva nekomerciālajās izstādēs, par sadarbību “Latvijas Radio 1” raidījuma “Laikmeta krustpunktā” ietvaros, bez atlīdzības piešķirot Radio tiesības izmantot arhīvā uzkrāto skaņas ierakstu un videomateriālu skaņas celiņu digitālās kopijas, kā arī tiesības kā galaprodukta autoram uzglabāt Radio izveidoto ētera galaproduktu Radio arhīvā ar publisku pieejamību bez laika un teritorijas ierobežojuma, publiskot kopumā vai pa daļām Radio sociālo tīklu kontos un LSM.lv.

Pārskata periodā Arhīvs noslēdza 17 līgumus ar autoriem par atļauju Arhīvam bez maksas, norādot darba autora vārdu, uz nenoteiktu laiku publiskot, publicēt, izplatīt un padarīt pieejamus sabiedrībai 19 autoru audiovizuālos darbus, kas uzkrāti un glabājas arhīvā, kā arī par atļauju arhīvam izmantot minētos darbus popularizācijas un izglītojošiem mērķiem un izgatavot filmu kopijas pēc arhīva pētnieku pasūtījuma, vienu līgumu ar muzeju par krājuma priekšmeta digitālo attēlu izmantošanu publicēšanai virtuālajā izstādē arhīva tīmekļa vietnē bez maksas uz nenoteiktu laiku.

2021. gada 21. maijā LNA noslēdza līgumu par sadarbību Latvijas Nacionālās bibliotēkas Latvijas kultūras kanona tīmekļvietnes satura veidošanā, atļaujot bez lejuplādes iespējām publicēt Arhīva foto, video un audio materiālus tīmekļvietnē <https://kulturaskanons.lv/>.

2021. gada 6. septembrī ar Latvijas Kara muzeju noslēgts līgums par sadarbību pārvietojamās izstādes izveidošanā par Uzvaras parku Rīgā un transformācijām 20. gadsimta laikā un par Arhīva dokumentu popularizēšanu.

3.8. Dalība zinātniskajās konferencēs

Ārkārtas situācijas dēļ pētniekiem 2021. gadā bija ierobežotas iespējas klātienē piedalīties zinātniskajās konferencēs un semināros Latvijā un ārpus tās robežām, pasākumi tika atcelti vai

pārcelti.

LNA pētnieki pārskata periodā piedalījās:

- 2021. gada 14.–16. aprīlī attālināti konferencē “Rokrakstu konservācija un saglabāšana” (“Care and Conservation of manuscripts”);
- 2021. gada 10. septembrī Viļņā (Lietuva) Lietuvas Seima un Lietuvas Genocīda un rezistences centra (LGGRTC) rīkotajā starptautiskajā zinātniskajā konferencē “Bruņota antikomunistiska pretošanās Austrumeiropā un Centrāleiropā 1944.–1953. gadā” (“Armed anti-communist resistance in East-Central Europe in 1944-1953”) nolasīja Latvijas puses referātu (prezentācija) par Ziemeļkurzemes nacionālajiem partizāniem, Pētera Čevera partizānu grupas darbību, kā arī iepazinās ar Lietuvas, Igaunijas, Polijas, Ukrainas un Ungārijas pētnieciskā darba pieredzi nacionālās pretestības kustības un partizānu kara izpētē šajās valstīs pēc Otrā pasaules kara;
- 2021. gada 29. septembrī–2. oktobrī Viļņā (Lietuva) 12. Baltijas valstu restauratoru triennālē ar ziņojumu “20. gs. sākumā tapušo personas dokumentu restaurācija” (“Restoration of personal documents made in the beginning of 20th century”). 2023. gadā Baltijas valstu restauratoru triennāle norisināsies Rīgā;
- 2021. gada 12.–13. oktobrī Tallinā (Igaunijā) Eiropas Komisijas finansētās organizācijas “DLM forums” konferencē ar ziņojumu par slēgtās lietas konceptu datu bāzu arhivēšanā;
- 2021. gada 29.–30. novembrī Eiropas arhīvu saglabāšanas speciālistu seminārā Dokumentu preventīvās saglabāšanas departamenta pārstāvji prezentēja referātus “Personu dokumentu restaurācijas piemēri” un “Želana sveķu izmantošanas piemēri dokumentu restaurācijā”;
- saistībā ar 2021. gadā UNESCO programmā “Pasaules atmiņa” Latvijas nacionālajā reģistrā iekļautajiem vācu valodā rakstītajiem Rīgas rātes protokoliem un lai veicinātu protokolu un vācu valodā radītā dokumentārā mantojuma pieejamību, Latvijas Nacionālā arhīva Latvijas Valsts vēstures arhīvs sadarbībā ar Dr. Manfrēdu fon Betiheru rīkoja bezmaksas 17.–19. gadsimta vācu rokrakstu paleogrāfijas seminārus.

3.9. Sadarbība ar nevalstisko sektoru

Pārskata periodā LNA LVVA turpināja sadarbību ar Soltleiksitijā Jūtas štatā ASV reģistrēto ar Pēdējo Dienu svēto Jēzus Kristus baznīcu saistīto ģenealoģijas izpētes bezpeļņas korporāciju “*Family Search International*” saskaņā ar 2015. gadā noslēgto līgumu un tā 2020. gada papildvienošanās, tostarp sagatavoja digitalizēšanai 16 arhīva fondu 21 349 glabājamās vienības (550 234 lapas) un 29 361 digitalizējamās glabājamās vienības metadatus, pabeidza visu kopš 2015. gada saņemto un LVVA glabāšanā esošo digitālo kopiju ievietošanu references serverī. Līdz ar to dokumenti digitālā formātā ir pieejami izmantošanai. 2021. gada 24. maijā LNA un “*Family Search International*” parakstīja Digitālo attēlu pirkuma līgumu par 841 baznīcas pierakstu (kas ietver kristības, laulības un nāves; 1710–1948) glabājamās vienības digitalizāciju.

2021. gada 16. jūnijā LNA noslēdza līgumu par sadarbību ar Latvijas Alpīnistu savienību par sadarbību Latvijas alpīnisma vēsturiskā mantojuma arhīva fonda izveidē un dokumentu aprakstīšanā.

2021. gada 14. oktobrī noslēgts LNA un Latvijas Universitātes Literatūras, folkloras un mākslas institūta līgums par sadarbību šī institūta realizētā projekta “Sieviešu pārstāvēniecība Latvijas kultūrā un sabiedrībā (1870–1940)” vizuālā satura veidošanā un Arhīva dokumentu popularizēšanā.

LNA konsultējās ar Latvijas arhīvistu biedrību par arhīvu nozares prioritāšu atspoguļojumu Kultūras ministrijas Kultūrpolitikas pamatnostādņu 2021.–2027. gadam “Kultūrvalsts” projekta izstrādes gaitā.

STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA

Latvijas Nacionālais arhīvs ir pārstāvēts Starptautiskās arhīvu padomes (ICA) lēmēj institūcijā – Ģenerālajā asamblejā un ICA Eiropas reģionālajā nodaļā.

LNA darbojas Starptautiskās standartizācijas organizācijas 46. Tehniskās komitejas “Informācija un dokumentācija” komitejā SC08 “Kvalitāte – statistika un darbības novērtējums”.

LNA ir starptautiskā labās prakses apmaiņas tīkla – Dokumentu dzīvescikla pārvaldības fonda (*DLM forum*) biedrs un kopā ar Eiropas Savienības, citu Eiropas valstu, ASV un Kanādas arhīvu, akadēmiskā sektora un Informācijas un komunikāciju tehnoloģijas industrijas profesionāļiem izmanto šī tīkla pasākumus nozares kapacitātes celšanai un pārrobežu sadarbības paplašināšanai.

2021. gada 12.–13. oktobrī Tallinā Igaunijā Arhīvs piedalījās kārtējā DLM forumā, ko rīkoja Igaunijas Nacionālais arhīvs un Igaunijas Ekonomikas un komunikāciju ministrija. Forumā dalībnieku runās tika skartas gan tradicionālās tēmas par jaunu pakalpojumu, risinājumu, produktu, rīku, datu pārvaldības, uzturēšanas, saglabāšanas un pieejamības vides izstrādi, gan arī pandēmijas izaicinājumi un ietekme uz datu izmantošanas tendencēm.

2021. gada 25. novembrī Arhīvs piedalījās DLM vebinārā “Spānijas Valsts arhīva digitālās saglabāšanas centrs: iepriekšējo struktūru pielāgošana veiksmīgai e-pārsūtīšanai”.

LNA Eiropas Savienībā ir pārstāvēts:

Eiropas arhīvu grupā (EAG), kas dibināta atbilstoši Padomes ieteikumam par prioritāriem pasākumiem sadarbības stiprināšanai Eiropas arhīvu jomā (2005/835/EK);

Eiropas Nacionālo arhīvistu padomē (EBNA) – koleģiālā Eiropas Savienības dalībvalstu nacionālo arhīvu vadītāju institūcijā.

2021. gada 9. jūnijā gandrīz pēc diviem pandēmijas apstākļos pavadītiem gadiem ar projekta “Eiropas digitālie dārgumi” (*European Digital Treasures*) starpniecību daļēji attālināti notika Eiropas Komisijas un Portugāles Nacionālā arhīva vadītā EAG sanāksme par tādiem jautājumiem kā Norvēģijas Nacionālā arhīva vadītās Arhivēšana pēc noklusējuma apakšgrupas veikums, CEF e-arhivēšanas bloka atjauninājumi, Beļģijas Nacionālā arhīva pieredze datu aizsardzības jomā, Portugāles 10 gadu evolūcija digitālajā jomā un citi.

2021. gada 4. novembrī Ļubļanā notika Slovēnijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē ietvaros organizētā EAG sanāksme, kur tika iezīmētas eARK konsorcijs iespējamo nākotnes projektu prioritātes, Arhivēšana pēc noklusējuma apakšgrupas darba rezultāti, mākslīgā intelekta loma “sudraba” paaudzes lietotāju apkalpošanā, Dānijas Nacionālā arhīva pieredze dokumentu, datu un citas informācijas par Covid-19 pandēmiju saglabāšanā.

LNA sadarbības formāts Baltijas arhīvu organizācijās:

LNA ir biedrs Baltijas Audiovizuālo arhīvu padomē (BAAC) – neatkarīgā bezpeļņas organizācijā, kas dibināta ar mērķi veicināt sadarbību starp arhīviem un citām atmiņas institūcijām, kurās ir audiovizuālo materiālu krājumi par Baltijas valstīm, Skandināvijas valstīm un Baltijas valstu diasporu;

LNA arhīvu eksperti individuālu biedru statusā ir pārstāvēti Baltijas kultūras mantojuma tīklā (*BaltHerNet*) – bezpeļņas asociācijā, kas koordinē arhīvu un citu atmiņas institūciju sadarbību baltiešu diasporas arhīvu apzināšanā un pārvaldībā.

2021. gada 26. augustā tika parakstīts Latvijas Nacionālā arhīva un Ukrainas Nacionālā atmiņas institūta sadarbības līgums, paredzot plašu sadarbības spektru arhīvu lietu, zinātnisko sasniegumu un pušu uzglabāto arhīva dokumentu publikāciju jomā, kā arī speciālistu stažēšanos kopīgu zinātnisku pētījumu veikšanas, arhīva dokumentu izpētes, darba pieredzes apmaiņas nolūkā, izstāžu, zinātnisko un profesionālo semināru un konferenču rīkošanu.

PERSONĀLS

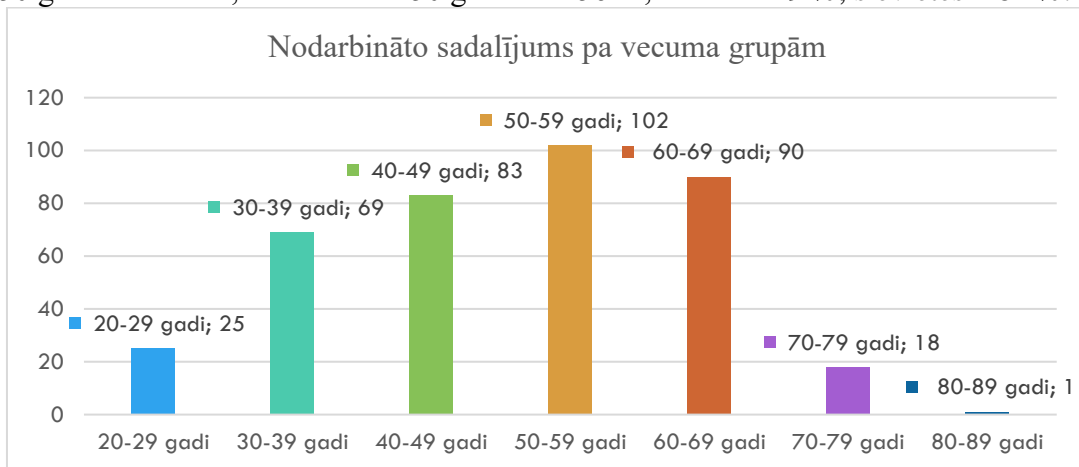

2021. gadā LNA vidējais amata vietu skaits bija 399, faktiski vidējais nodarbināto skaits – 396, no kuriem 25 % (99) bija ierēdņi, bet 74 % (298) darbinieki.

Pārskata periodā darbā pieņemti 23 nodarbinātie, atbrīvoti 34 nodarbinātie. Nodarbināto mainības koeficients ir 15 %, kas ir par 5 % zemāks nekā 2020. gadā. Likvidētas septiņas amata vietas, un LNA iekšējās rotācijas procesos (to skaitā izaugsme) 37 nodarbinātie mainījuši amatu un/vai struktūrvienību.

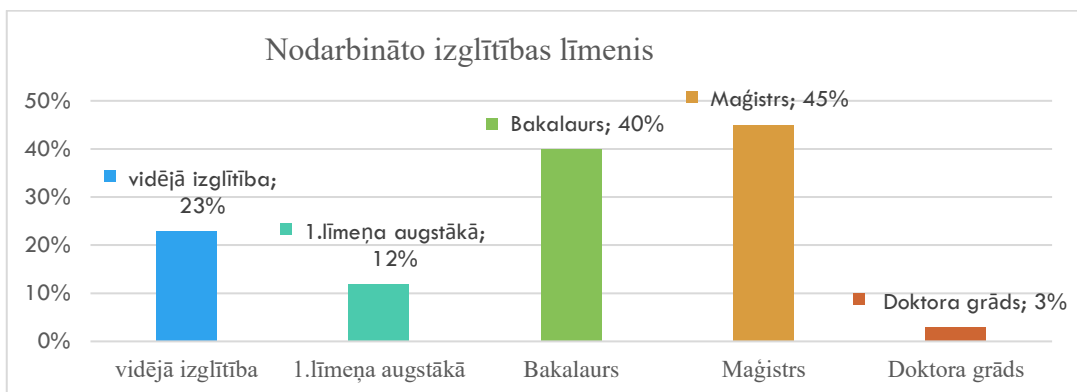
2021. gadā organizēti 23 amata pretendentu atlases konkursi uz vakantajiem amatiem, no tiem 12 uz ierēdņu amatiem un deviņi – vadītāju pozīcijās. 2021. gadā aktivizējās amatu iekšējā atlase (8), pateicoties pašu darbinieku interesei par profesionālo izaugsmi un karjeru. Kopumā saņemti un apstrādāti vismaz 177 pretendentu pieteikumi. No 2021. gadā pieņemtajām personām viena persona izbeidza darba tiesiskās attiecības.

Vidējais nodarbināto darba stāžs LNA ir 15 gadi. Lielākais nodarbināto skaits ir vecumā līdz 50 gadiem – 44 %, vecumā virs 50 gadiem – 56 %, vīrieši – 19 %, sievietes – 81 %.

7. attēls

2021. gadā augstāko izglītību ieguva septiņi nodarbinātie, kopumā augstākā izglītība ir 77 % (298) nodarbināto, no tiem ierēdņiem – 100 % (99), darbiniekiem – 66 % (199).

8. attēls

Vidējais mēnešalgas pieaugums 2021. gadā LNA salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu (2020. gadā 957 EUR) bija par 14 EUR (2021. gadā 971 EUR).

Mēnešalgas pieaugums bija 11 zonālo arhīvu direktoriem, kuru mēnešalgas vidējais pieaugums bija 30 EUR apmērā, un četriem vadošo pētnieku amatiem, kuru mēnešalgas vidējais pieaugums bija 50 EUR apmērā, bez tam mēnešalgas tika pārskatītas pieciem struktūrvienību vadītājiem un vietniekam, tādējādi vidējais nodarbināto mēnešalgas pieaugums bija 90 EUR.

Darbinieku profesionālās kvalifikācijas celšana

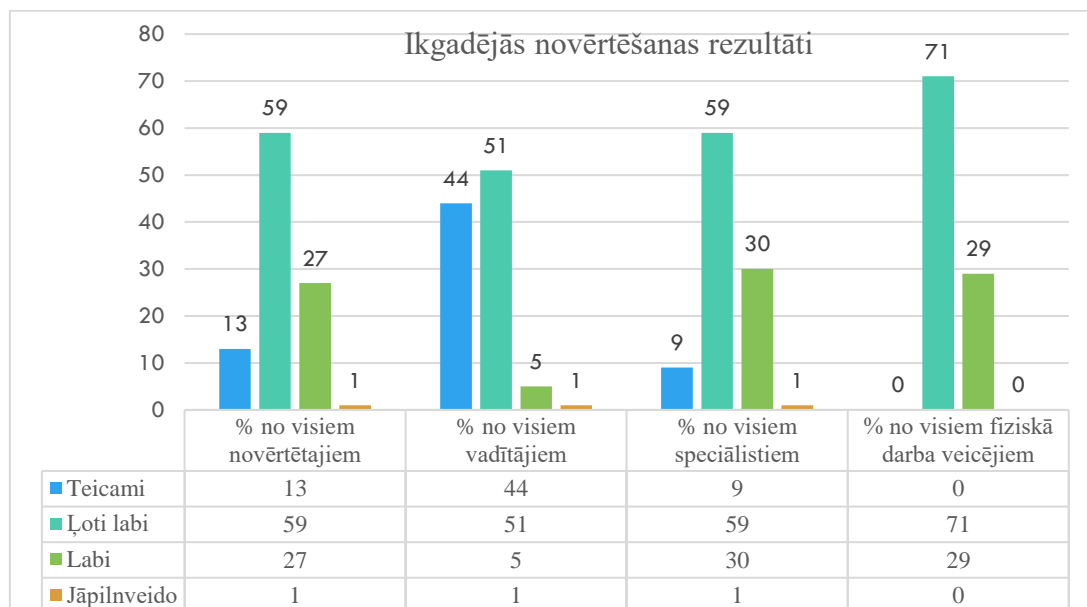
2021. gadā, neskatoties uz sarežģītajiem nosacījumiem Covid-19 pandēmijas laikā, LNA darbinieki gan pēc savas iniciatīvas, gan darba devēja rosināti ir papildinājuši zināšanas un prasmes dažādos mācībuursos, kas organizēti LNA iekšējās mācībās kompetenču celšanai. Līdzīgi kā iepriekšējā gadā, bija pieejami daudzi bezmaksas resursi, bija pieaugusi pašizglītošanās nozīme.

Ārpus LNA mācību iespējas pagājušajā gadā izmantoja 124 nodarbinātie. Kopumā darbinieki savas kompetences cēluši vismaz 60 ārējos mācībuursos. Visvairāk darbinieki izmantojuši iespējas celt kompetenci iepirkumu jautājumos (astoņi dažādi kursi ar deviņu darbinieku apmeklējumu), darbam ar Horizon sistēmu dažādos moduļos (septiņi dažādi kursi ar 16 darbinieku apmeklējumu). Organizētas iekšējās mācības par Arhīva uzziņu sistēmu, dokumentu izmantošanu un arhīva pakalpojumiem, vebinārs par savstarpējo sadarbību un komunikāciju komandā un vadības kompetenču pilnveidošanai par emocionālās darba vides veidošanu, u. c.

2021. gadā pabeigti visi sagatavošanās darbi un ieviests Horizon darbinieku pašapkalpošanās modulis HoP, kas pieejams visiem LNA darbiniekiem ar plašu tā funkcionalitāti.

Darbinieku darba izpildes vērtēšana

Ikgadējā darba izpilde vērtēta 371 nodarbinātajam, to rezultāts bija šāds:

9. attēls

2021. gada 1. martā ar LNA rīkojumu izveidota LNA cilvēkresursu attīstības padome, lai veicinātu personāla politikas attīstību. Padomes kompetencē ir izskatīt aktuālus LNA personāla politikas jautājumus, tostarp problēmsituācijas, un piedāvāt risinājumus, tādējādi veidojot vienotu nostāju LNA un labās prakses pārņemšanu no citām valsts pārvaldes institūcijām.

Aktualizējot jautājumu par iestādes iekšējās kultūras veidošanu, ieviestas jaunas prakses – informatīvas vēstules nosūtīšana darbiniekiem par saistošām LNA aktualitātēm, tiek organizētas darbinieku aptaujas, to skaitā par emocionālās darba vides novērtējumu; katra mēneša nodarbināto sveikšanai dzimšanas dienās tiek sagatavotas virtuālas apsveikumu kartītes.

**LATVIJAS NACIONĀLĀ
ARHĪVA DARBĪBAS
PRIORITĀTES 2022. GADAM**

LNA 2022. gada darba prioritātes noteiktas saskaņā ar Arhīvu likumu, Valdības rīcības plānu Deklarācijas par Ministru kabineta iecerētās darbības īstenošanu un Kultūrpolitikas pamatnostādņu 2015.–2020. gadam “Radošā Latvija” arhīvu nozares stratēģiju 2015.–2020. gadam “Dokumentu un arhīvu pārvaldība. Nacionālais dokumentārais mantojums”. To noteica apstākļi, ka jaunās Kultūrpolitikas pamatnostādnes periodam līdz 2027. gadam apstiprinātas tikai 2022. gada martā.

1. Sekmēt pārmaiņu ieviešanu institūciju uzraudzībā un dokumentu uzkrāšanā.
2. Sekmēt LNA nacionālā dokumentārā mantojuma pieejamību digitālajā vidē.
3. Uzlabot LNA pakalpojumu kvalitāti.
4. Veicināt LNA kā vadošas atmiņu institūcijas un nozīmīgākā NDM glabātāja atpazīstamību.
5. Nodrošināt LNA NDM atkārtotu izvērtēšanu.
6. Digitalizēt glabājamo vienību izsniegšanas procesu un ieviest svītrkodu lietošanu.
7. Izstrādāt UNESCO programmas “Pasaules atmiņa” Latvijas nacionālajā reģistrā iekļauto 1603.–1890. gada Rīgas rātes protokolu saglabāšanas un attīstības plānu un sākt tā īstenošanu.
8. Veicināt darbinieku profesionālo pilnveidi.

Direktore

M. Sprūdža

Dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

Ginta Orinska-Spirģe, +371 28454364

e-pasts: ginta.orinska-spirge@arhivi.gov.lv

Inese Betaga, +371 29804046

e-pasts: inese.betaga@arhivi.gov.lv